

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

UNIVERSITY OF PIRAEUS

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΜΣ "ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ"

Ανάπτυξη Εφαρμογής για παραμετροποίηση δικτύου με το Django Framework

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟΥ

Ιάσωνας Σιμώτας

Επιβλέπων: Δουληγέρης Χρήστος
Καθηγητής ΠΑΠΕΙ

Αθήνα, Μήνας Έτος

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
UNIVERSITY OF PIRAEUS

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΜΣ "ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ"
ΤΟΜΕΑΣ

Ανάπτυξη Εφαρμογής για παραμετροποίηση δικτύου με το Django Framework

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ

ΤΟΥ

Ιάσωνας Σιμωτας

Επιβλέπων: Δουληγέρης Χρήστος
Καθηγητής ΠΑΠΕΙ

Εγκρίθηκε από την κάτωθι τριμελή επιτροπή την 1^η Ιανουαρίου 2024.

Όνομα Επώνυμο
Καθηγητής

Όνομα Επώνυμο
Καθηγητής

Όνομα Επώνυμο
Αναπληρωτής Καθηγητής

Ιάσωνας Σιμώτας

Πτυχιούχος Μεταπτυχιακού ΠΜΣ Πληροφορικής

Copyright © Όνομα Επώνυμο, 2023

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ' ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Πειραιά.

Κεφάλαιο 1

Πρόλογος

1.1 Περίληψη

Η πτυχιακή αυτή εργασία αφορά την ανάπτυξη μιας σύγχρονης εφαρμογής για την παραμετροποίηση δικτυακών συσκευών. Η εφαρμογή αξιοποιεί το πλαίσιο λογισμικού Django, ενσωματώνει βιβλιοθήκες Python για αυτοματοποίηση και για τη δοκιμή της γίνεται χρήση ενός εικονικού εργαστηρίου στο GNS3.

Στόχος της εφαρμογής είναι η απλοποίηση της διαδικασίας παραμετροποίησης δικτυακών συσκευών, παρέχοντας στο χρήστη ένα φιλικό περιβάλλον εργασίας που θα επιτρέπει την διαχείριση και την εφαρμογή ρυθμίσεων μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών. Κατά την ανάπτυξη της εργασίας έχουν αξιοποιηθεί αρχές του DevOps όπως η συνεχής ενσωμάτωση και παράδοση CI/CD χρησιμοποιώντας μια απλοποιημένη λογική η οποία σε καμία περίπτωση δεν προσομοιάζει τα εργαλεία και την πολυπλοκότητα μιας μεγάλης σε κλίμακα εταιρείας. Χρησιμοποιήθηκαν τεχνολογίες όπως το Netmiko και το Paramiko για την επικοινωνία με τις συσκευές, καθώς και το GNS3 ως πλατφόρμα προσομοίωσης για την αξιολόγηση της εφαρμογής σε περιβάλλον πραγματικών συνθηκών. Μέσα από την εργασία παρουσιάζονται τα βήματα υλοποίησης της εφαρμογής, οι τεχνολογικές προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν και οι λύσεις που υιοθετήθηκαν. Έτσι, στην εργασία αυτή πέρα από την εφαρμογή που υλοποιήθηκε που συνδυάζει την πρακτικότητα και την επεκτασιμότητα, γίνεται και περιγραφή των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν και αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη σύγχρονων εφαρμογών.

1.2 Συνοπτική Περιγραφή της Εργασίας

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποσκοπεί στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης εφαρμογής για την παραμετροποίηση δικτυακών συσκευών, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν τα σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία, πρότυπα και αρχές DevOps. Η επιλογή του θέματος βασίζεται στη διαρκώς αυξανόμενη ανάγκη για αυτοματοποιημένες, επεκτάσιμες και αποδοτικές λύσεις διαχείρισης, ειδικά σε περιβάλλοντα με υψηλή κλίμακα και πολυπλοκότητα.

Η εφαρμογή αναπτύχθηκε με τη χρήση του Django framework της γλώσσας προγραμματισμού Python, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο backend σύστημα για τη διαχείριση και παραμετροποίηση δικτυακών συσκευών.

Η ανάπτυξη υιοθέτησε τις αρχές του DevOps, διασφαλίζοντας τη συνεχή ενσωμάτωση και παράδοση, καθώς και την αποτελεσματική παρακολούθηση και υποστήριξη της εφαρμογής. Παρόλο που η εργασία δεν περιλαμβάνει τη ρύθμιση εργαλείων όπως το Jenkins ή το GitHub Actions για τη συνεχή παράδοση – καθώς αυτό γίνεται με μη αυτοματοποιημένο τρόπο στη δική μας περίπτωση – οι ενσωματωμένες πρακτικές του DevOps για τη συνεχή ενσωμάτωση επιτρέπουν την αυτοματοποίηση της ροής εργασιών. Επιπλέον, διευκολύνουν την άμεση ενημέρωση της ομάδας για αλλαγές στον κώδικα, ενισχύοντας τη συνεργασία και τη διαφάνεια μέσω της χρήσης του GitHub

Κατά την υλοποίηση και δοκιμή της εφαρμογής χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία όπως το Docker, που εξασφαλίζει φορητότητα και σταθερότητα μέσω της ανάπτυξης και διαχείρισης containers. Παράλληλα η εισαγωγή του κυβερνήτη ως τεχνολογία διαχείρισης κοντέινερς αξιοποιήθηκε για να επιδείξει πώς μια εφαρμογή μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά σε ένα τέτοιο περιβάλλον, αναδεικνύοντας την επεκτασιμότητα και την ευελιξία της σε πραγματικές συνθήκες

Η εφαρμογή δοκιμάστηκε σε προσομοιωμένο περιβάλλον GNS3, όπου αναπαραστάθηκαν διαφορετικές συνθήκες δικτύου για την αξιολόγηση της λειτουργικότητας και της απόδοσής της.

Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν τεχνολογίες όπως τα RESTful APIs και το πρωτόκολλο SSH για τη διασύνδεση με δικτυακές συσκευές, ενώ η αρχιτεκτονική της εφαρμογής βασίστηκε σε μικροϋπηρεσίες για να διασφαλιστεί η ευελιξία και η επεκτασιμότητα.

Η ανάπτυξη περιλάμβανε τη δημιουργία ενός φιλικού προς τον χρήστη περιβάλλοντος για την εισαγωγή και επεξεργασία ρυθμίσεων, καθώς και την ενσωμάτωση εργαλείων για την αυτοματοποιημένη εκτέλεση εντολών. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις τεχνολογίες containerization, οι οποίες επιτρέπουν την εύκολη ανάπτυξη της εφαρμογής σε διαφορετικά περιβάλλοντα.

Συνολικά, η εργασία συνδυάζει πρακτικές αυτοματοποίησης και DevOps με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης δικτυακών συσκευών. Η εφαρμογή φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο για προγραμματιστές και διαχειριστές δικτύων, συμβάλλοντας σημαντικά στον τομέα της αυτοματοποίησης και της παραμετροποίησης δικτύων.

Κεφάλαιο 2

Αναγνώριση και Ευχαριστίες

Η ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας αποτελεί έναν σταθμό που δεν θα ήταν εφικτός χωρίς την υποστήριξη και την ενθάρρυνση ορισμένων ανθρώπων, στους οποίους θα ήθελα να εκφράσω την βαθιά μου ευγνωμοσύνη.

Πρώτα και κύρια, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, τους φίλους και την κοπέλα μου για τη συνεχή τους υποστήριξη. Η ενθάρρυνση και η καθοδήγησή τους ήταν αστείρευτες πηγές έμπνευσης και δύναμης. Με βοήθησαν να παραμείνω επικεντρωμένος στους στόχους μου, ακόμα και όταν οι δυσκολίες και οι προκλήσεις πολλαπλασιάζονταν. Χάρη σε αυτούς, κατάφερα να διατηρήσω την αισιοδοξία και την αντοχή που απαιτούνταν για να φέρω εις πέρας αυτή την προσπάθεια.

Παρά το γεγονός ότι οι επαγγελματικές μου υποχρεώσεις ήταν συχνά απαιτητικές και πολλές φορές δεν μου άφηναν τον χρόνο που ήθελα για την ενασχόληση με τη διπλωματική μου, κατάφερα να αντλήσω από την εργασιακή μου εμπειρία πολύτιμα εφόδια. Η επαγγελματική μου πορεία ως μηχανικός δικτύωσης και λογισμικού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών με βοήθησε να κατανοήσω καλύτερα τις έννοιες και τις τεχνολογίες που μελετήθηκαν. Επιπλέον, αυτή η εμπειρία αποτέλεσε σημαντικό εργαλείο για τη σύνθεση, την ανάλυση και την εμβάθυνση στις τεχνικές πτυχές του έργου.

Η χρονιά που ξεκίνησα το μεταπτυχιακό μου πρόγραμμα, το 2021, συνέπεσε με μια από τις πιο γόνιμες περιόδους της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής μου ζωής. Με δύο χρόνια εμπειρίας στον τομέα της μηχανικής δικτύων, είχα ήδη τη βάση για να διευρύνω τις γνώσεις μου και να εξελίξω την αντίληψή μου γύρω από τις τεχνολογικές εξελίξεις στις τηλεπικοινωνίες. Η αγάπη μου για τον κλάδο αυτό αποτέλεσε το κύριο κίνητρο για την απόφαση να συνεχίσω τις σπουδές μου και να ασχοληθώ με την παρούσα εργασία.

Μέσα από τη διαδικασία συγγραφής της διπλωματικής, απέκτησα όχι μόνο γνώσεις σε θεωρητικό επίπεδο αλλά και πρακτικές δεξιότητες που εμπλούτισαν την επαγγελματική μου ταυτότητα. Η εμπειρία αυτή συνδύασε την τεχνική μου κατάρτιση με τη θεωρητική ανάλυση, επιτρέποντάς μου να αναπτύξω την ικανότητα να αντιμετωπίζω περίπλοκα προβλήματα με δημιουργική και κριτική σκέψη.

Αναγνωρίζω ότι οι στιγμές αβεβαιότητας και πίεσης, που πολλές φορές συνδυάζο-

νταν με τις επαγγελματικές απαιτήσεις, υπήρξαν ιδιαίτερα δύσκολες. Ωστόσο, αυτές οι προκλήσεις με δίδαξαν την αξία της αποτελεσματικής διαχείρισης χρόνου και της υπομονής. Μέσα από αυτές τις δυσκολίες, έμαθα να προτεραιοποιώ τις υποχρεώσεις μου και να εργάζομαι με συνέπεια.

Δεν μπορώ να παραλείψω την πολύτιμη συμβολή των συναδέλφων και των φίλων μου. Η κατανόηση και η υποστήριξή τους υπήρξαν ανεκτίμητες. Η υπομονή και η ενθάρρυνσή τους, ειδικά σε περιόδους έντονης πίεσης, μου έδωσαν τη δυνατότητα να διατηρήσω την ισορροπία μου και να ολοκληρώσω αυτό το έργο με επιτυχία. Μέσα από αυτή την εμπειρία, συνειδητοποίησα τη σημασία της συνεργασίας και της αλληλοϋποστήριξης, για τις οποίες τους ευχαριστώ από καρδιάς.

Η εργασία αυτή δεν είναι απλώς μια ακαδημαϊκή ολοκλήρωση αλλά ένα προσωπικό και επαγγελματικό επίτευγμα που ελπίζω να αποτελέσει εφαλτήριο για περαιτέρω ανάπτυξη και συνεισφορά στον χώρο της τεχνολογίας και των τηλεπικοινωνιών.

Περιεχόμενα

1	Πρόλογος	5
1.1	Περίληψη	5
1.2	Συνοπτική Περιγραφή της Εργασίας	5
2	Αναγνώριση και Ευχαριστίες	7
3	Εισαγωγή	15
3.1	Στόχοι του έργου	15
3.2	Περιγραφή προβλήματος και λύσης	15
3.3	Τεχνολογίες που χρησιμοποιήθηκαν και γιατί	16
4	Θεωρητικό υπόβαθρο	19
4.1	Web Framework και Βασικές Τεχνολογίες Ανάπτυξης	19
4.1.1	Django Framework	19
4.1.2	Διαχείριση εκδόσεων (Version Control) με Git και GitHub	19
4.2	Αυτοματοποίηση Δικτύων και Διασύνδεση με Δικτυακές Συσκευές	20
4.2.1	Αυτοματοποίηση Διαχείρισης Δικτύου	20
4.3	Βιβλιοθήκες της Python για Network automation	21
4.3.1	Paramiko	21
4.3.2	Netmiko	21
4.3.3	Napalm	21
4.3.4	Cisco IOS	22
4.4	Devops και Διαδικασίες Αυτοματισμού	22
4.4.1	Συνεχής Ενσωμάτωση και Παράδοση (CI/CD)	22
4.4.2	Containers και Docker	23
4.4.3	Kubernetes και Container Orchestration	23
4.4.4	GNS3 και Εικονικά Δίκτυα	23
4.5	Πρόγραμμα εικονοποίησης για το GNS3 VM-VirtualBox	24
5	Σχεδίαση και Ανάλυση	27
5.1	Απαιτήσεις Συστήματος	27
5.1.1	Λειτουργικές απαιτήσεις	27
5.1.2	Τοπικό περιβάλλον ανάπτυξης	27
5.2	Η επανάσταση στο web development	28
5.3	Αρχιτεκτονική της εφαρμογής	28

5.3.1	Μοντέλο MVC (Model-View-Controller)	28
5.4	Django MTV	29
5.4.1	Διαγραμματική απεικόνιση της εφαρμογής	29
5.5	Εικονικό Περιβάλλον Δικτύου GNS3 –Testbed	30
5.5.1	Σχεδίαση Τοπολογίας Δικτύου	30
5.5.2	Προσομοίωση Συσκευών Cisco	30
6	Υλοποίηση της εφαρμογής	33
6.1	Ανάπτυξη με το Django framework	33
6.1.1	Δημιουργία Models	33
6.1.2	Views και Urls	33
6.1.3	User Interface (Templates)	34
6.2	REST API Integration και διασύνδεση με το SSH protocol	35
6.3	Διασύνδεση με το GNS3	36
7	Επίδειξη της εφαρμογής(Application Demo)	41
7.1	Εισαγωγή-Η λογική της λειτουργίας της εφαρμογής Django	41
7.2	Η αρχική σελίδα της εφαρμογής	42
7.3	Devices	43
7.4	Στατιστικά της συσκευής	45
7.5	Στατιστικά της διεπαφής	45
7.6	Backup της συσκευής	46
7.7	Διαμόρφωση διεύθυνσης IP	47
8	Containerization και Deployment	49
8.1	Containerization με Docker	49
8.1.1	Δημιουργία Docker Image	49
8.2	Deployment με Kubernetes	51
8.2.1	Δημιουργία Kubernetes manifest files	53
8.2.2	Πρόσβαση στο Django pod	54
9	Συμπέρασματα και Μελλοντική Εργασία	59
9.1	Συμπεράσματα	59
9.2	Προκλήσεις και Μαθήματα	59
9.3	Μελλοντική Εργασία και Επέκταση Λειτουργικότητας	60
10	Παράρτημα	61
10.1	Σχεδίαση και Διάγραμμα τοπολογίας δικτύου	61
10.2	Οδηγός χρήσης της εφαρμογής	61
10.2.1	Δημιουργία αντικειμένου-Προσθήκη συσκευής	61
10.3	Κώδικας	63
11	Βιβλιογραφία	65

11.1 Βιβλιογραφικές αναφορές	65
--	----

Κατάλογος Σχημάτων

4.1	Virtualization Γενική αρχιτεκτονική	24
4.2	Virtualization Γενική αρχιτεκτονική	25
4.3	Virtualbox	26
5.1	MTV	29
5.2	Local PC-GNS3VM-CISCO IOS Connection Architecture	30
5.3	Import appliance	31
5.4	filename configuration	31
5.5	ssh and credentials requirements	31
6.1	url.py	34
6.2	views.py	34
6.3	Παράδειγμα html αρχείου	35
6.4	Παράδειγμα wireshark	36
6.5	Απάντηση συσκευής	36
6.6	Παραμετροποίηση cloud	37
6.7	Παραμετροποίηση eth0	38
6.8	Παραμετροποίηση DHCP	38
6.9	IP connectivity test	39
7.1	firstPage συνάρτηση	41
7.2	Urls δρομολόγηση για την αρχική σελίδα.	41
7.3	Urls.py αρχείο	42
7.4	Django run server	42
7.5	Αρχική Σελίδα	43
7.6	Αρχικοποίηση συσκευής	44
7.7	Controller-Device Interfaces	44
7.8	Interfaces	45
7.9	Στατιστικά	46
7.10	Στατιστικά διεπαφής	47
7.11	Τρέχων Διαμόρφωση	47
7.12	IP Διαμόρφωση	48
7.13	IP Διαφορά	48
8.1	Dockerfile	50

8.2	Docker build-Δημιουργία του κοντεϊνερ	51
8.3	Docker image list-	51
8.4	Docker push-	51
8.5	Minikube deployment	53
8.6	Spec	54
8.7	Manifest for Django pod	54
8.8	Port forward traffic	56
10.1	Network topology design	61
10.2	GUI Login	62
10.3	GUI Login second page	62
10.4	Add device page	63
10.5	github repo	64

Κεφάλαιο 3

Εισαγωγή

3.1 Στόχοι του έργου

Ο βασικός στόχος αυτής της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης εφαρμογής που θα ενσωματώνει τις δυνατότητες της αυτοματοποίησης δικτύων, της ανάπτυξης εφαρμογών Ιστού, και των τεχνολογιών οριζόμενων από λογισμικό δικτύων (SDN). Μέσα από την πρακτική εφαρμογή, επιχειρείται η κατανόηση και αξιολόγηση της λειτουργικότητας εργαλείων όπως το Kubernetes, το Django, και η γλώσσα προγραμματισμού Python. Παράλληλα, διερευνώνται οι πρακτικές δυνατότητες της αυτοματοποίησης στη διαχείριση δικτύων, την παρακολούθηση και τη συντήρηση, καθώς και οι τρόποι με τους οποίους αυτές μπορούν να βελτιώσουν τη λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητα.

3.2 Περιγραφή προβλήματος και λύσης

Η διαχείριση δικτυακών υποδομών έχει γίνει εξαιρετικά περίπλοκη λόγω του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των σύγχρονων δικτύων. Η χειροκίνητη διαχείριση αυτών των υποδομών είναι χρονοβόρα και επιρρεπής σε σφάλματα, ενώ δεν μπορεί να ανταποκριθεί επαρκώς στις αυξανόμενες απαιτήσεις για ευελιξία, ταχύτητα και αξιοπιστία. Τα παραδοσιακά μοντέλα διαχείρισης συσκευών απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις, καθιστώντας δύσκολη την προσαρμογή στις ταχέως μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Η λύση που προτείνεται στην παρούσα εργασία περιλαμβάνει την υλοποίηση μιας εφαρμογής που αξιοποιεί τεχνολογίες αυτοματοποίησης για να μειώσει την ανθρώπινη παρέμβαση, να εξαλείψει επαναλαμβανόμενες εργασίες και να ενισχύσει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων σε πραγματικό χρόνο. Μέσα από τη χρήση βιβλιοθηκών Python, της πλατφόρμας Django, και της τεχνολογίας Kubernetes, επιτυγχάνεται η κεντριοποιημένη διαχείριση και η δυναμική προσαρμογή της εφαρμογής σύμφωνα με τις ανάγκες του οργανισμού.

3.3 Τεχνολογίες που χρησιμοποιήθηκαν και γιατί

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στην ανάπτυξη μιας εφαρμογής για τη διαχείριση δικτυακών υποδομών, χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες και εργαλεία. Η Python αποτέλεσε τη βασική γλώσσα προγραμματισμού, χάρη στην ευκολία της στη σύνταξη κώδικα, αλλά και στη μεγάλη συλλογή βιβλιοθηκών που προσφέρει, ειδικά για δικτυακές εφαρμογές και αυτοματοποίηση. Μέσω της ενσωμάτωσης πρωτοκόλλων όπως το SSH και το REST, καταφέραμε να επιτύχουμε την αποτελεσματική διαχείριση συσκευών και τη διεκπεραίωση κρίσιμων λειτουργιών. Η Python χρησιμοποιήθηκε κυρίως για την αυτοματοποίηση διαδικασιών, την ανάπτυξη scripts που παρακολουθούν τη λειτουργία των συσκευών, καθώς και για την υλοποίηση API που ενισχύουν τη διαλειτουργικότητα της εφαρμογής.

Για την ανάπτυξη του backend, επιλέξαμε το Django, το οποίο ξεχωρίζει για την ευελιξία, την ασφάλεια και την ταχύτητα ανάπτυξης που προσφέρει. Το Django αξιοποιήθηκε για τη δημιουργία της κεντρικής διεπαφής διαχείρισης των δικτύων, επιτρέποντας την επεξεργασία δεδομένων και την παροχή δυναμικών υπηρεσιών στους χρήστες. Με τη χρήση αυτού του ισχυρού πλαισίου, μπορέσαμε να διαχειριστούμε δεδομένα με τρόπο ασφαλή και αξιόπιστο, ενώ παράλληλα υποστηρίξαμε την ταχύτερη ανάπτυξη της εφαρμογής.

Για τη διαχείριση των microservices και την εξασφάλιση της κλιμακωσιμότητας της εφαρμογής, υιοθετήσαμε το Kubernetes. Η χρήση του Kubernetes μας έδωσε τη δυνατότητα να διαχειριστούμε κοντέινερ που φιλοξενούσαν τα microservices, επιτρέποντας τη δυναμική ανάπτυξη, την αποτελεσματική κατανομή πόρων και τη συντήρηση της εφαρμογής. Αυτή η προσέγγιση εξασφάλισε ότι η εφαρμογή θα μπορούσε να προσαρμοστεί σε αυξημένες απαιτήσεις φορτίου, ενώ παράλληλα μειώθηκε ο χρόνος διαχείρισης και η πολυπλοκότητα των υποδομών κάτω το οποίο θα είχε μεγαλύτερη χρησιμότητα σε περιβάλλοντα παραγωγής.

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο της εργασίας ήταν η δυνατότητα δοκιμής της εφαρμογής σε περιβάλλοντα που προσομοιώνουν πραγματικές συνθήκες. Για τον σκοπό αυτό, δημιουργήσαμε εικονικά δίκτυα χρησιμοποιώντας το εργαλείο GNS3 (Graphical Network Simulator-3), σε συνδυασμό με Cisco Images και VirtualBox. Αυτή η υποδομή επέτρεψε την εξομοίωση πραγματικών δικτυακών περιβαλλόντων, διευκολύνοντας την ανίχνευση και την επίλυση προβλημάτων πριν από την εφαρμογή του συστήματος σε πραγματικά δίκτυα. Η διαδικασία αυτή αποδείχθηκε καθοριστική, καθώς μας επέτρεψε να βελτιώσουμε την αξιοπιστία και τη λειτουργικότητα της εφαρμογής, μειώνοντας σημαντικά τον κίνδυνο αποτυχίας σε πραγματικές συνθήκες.

Η εργασία οργανώθηκε σε κεφάλαια που καλύπτουν κάθε πτυχή της υλοποίησης. Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται μια εισαγωγή στο θέμα της πτυχιακής, όπου αναλύονται οι στόχοι και το γενικό πλαίσιο της εργασίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται οι απαιτήσεις και οι προδιαγραφές του έργου, με αναφορά στις τεχνολογίες και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν.

Στη συνέχεια, στο τρίτο κεφάλαιο, αναλύεται η μεθοδολογία ανάπτυξης της εφαρμογής, ενώ το τέταρτο κεφάλαιο εστιάζει στην υλοποίηση της εφαρμογής, περιγράφοντας βήμα προς βήμα την αρχιτεκτονική και τις επιμέρους λειτουργίες της. Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται εκτενής αναφορά στις σύγχρονες τεχνολογίες containerization, εξηγώντας τα οφέλη και τη συνεισφορά τους στην ανάπτυξη της εφαρμογής.

Στο έκτο κεφάλαιο πραγματοποιείται αξιολόγηση της εφαρμογής, βασισμένη σε δοκιμές που έγιναν σε εικονικά περιβάλλοντα. Αυτές οι δοκιμές μας επέτρεψαν να αξιολογήσουμε τη σταθερότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Στο έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της εργασίας και συζητώνται οι δυνατότητες μελλοντικής επέκτασης της εφαρμογής. Τέλος, στο όγδοο κεφάλαιο περιλαμβάνεται ένα Παράρτημα με χρήσιμες λεπτομέρειες για την εργασία, ενώ στο ένατο κεφάλαιο παρατίθεται η Βιβλιογραφία.

Η εργασία αυτή συνδυάζει θεωρητικές γνώσεις με πρακτική εφαρμογή, αξιοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες για τη δημιουργία μιας καινοτόμου και αξιόπιστης λύσης στη διαχείριση δικτύων.

Κεφάλαιο 4

Θεωρητικό υπόβαθρο

4.1 Web Framework και Βασικές Τεχνολογίες Ανάπτυξης

4.1.1 Django Framework

Το Django είναι ένα backend framework το οποίο βασίζεται στη γλώσσα προγραμματισμού Python. Με το Django, μπορείτε να μεταφέρετε τις εφαρμογές Ιστού από την ιδέα στην κυκλοφορία μέσα σε λίγες ώρες. Το Django βοηθάει στο να στηθεί γρήγορα μία εφαρμογή ανάπτυξης ιστού έτσι ώστε να μπορούμε να εστιάσουμε στη σύνταξη της εφαρμογής και της λειτουργικότητάς της χωρίς να χρειάζεται να ανακαλύψουμε ξανά τον τροχό. Είναι δωρεάν και ανοιχτού κώδικα. Ορισμένες από τις πιο μεγάλες εταιρίες στον πλανήτη χρησιμοποιούν την ικανότητα του να κλιμακώνεται γρήγορα και με ευελιξία για να ανταποκρίνεται στις μεγαλύτερες απαιτήσεις κίνησης. Στη δικιά μας περίπτωση χρησιμοποιήθηκε το συγκεκριμένου Φραμεворκ γιατί θα μας έδινε τη δυνατότητα να φτιάχνουμε μία εφαρμογή με μεγάλη επεκτασιμότητα και παράλληλα να μπορούσαμε να ενσωματώσουμε μέσα διαφορετικές τεχνολογίες.

Παράλληλα με το Django χρησιμοποιήθηκαν έτοιμες βιβλιοθήκες της Python προκειμένου να μπορέσουν να εκτελεστούν βασικές λειτουργίες της εφαρμογής όπως τα πρωτοκόλλα επικοινωνίας. Παρακάτω παρουσιάζονται οι βιβλιοθήκες που χρησιμοποιήθηκαν και κάποια βασικά χαρακτηριστικά τους.

4.1.2 Διαχείριση εκδόσεων (Version Control) με Git και GitHub

Το Git είναι ένα σύγχρονο σύστημα ελέγχου εκδόσεων (γνωστό και ως σύστημα διαχείρισης αναθεωρήσεων ή πηγαίου κώδικα), σχεδιασμένο με έμφαση στην ταχύτητα, την ακεραιότητα των δεδομένων και την υποστήριξη κατανεμημένων, μη γραμμικών ροών εργασίας. Στην παρούσα διπλωματική εργασία, θα αξιοποιήσουμε το Git για να διασφαλίσουμε την ορθή διαχείριση των εκδόσεων του λογισμικού, τόσο κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης όσο και για την πιθανή μελλοντική χρήση και εξέλιξη της δουλειάς μας. Το GIT συνεπώς είναι απαραίτητο σε κάθε σοβαρό έργο ανάπτυξης, και αυτό δεν αποτελεί εξαίρεση. Παρέχει γρήγορη ανάπτυξη κώδικα, έκδοση και επιτρέπει διακλαδώσεις. Έχοντας το εγκατεστημένο στον τοπικό υπολογιστή ανάπτυξης

και στο περιβάλλον παραγωγής επιτρέπει την εύκολη και γρήγορη ανάπτυξη στο περιβάλλον παραγωγής. τον ήδη δοκιμασμένο κώδικα στο τοπικό περιβάλλον ανάπτυξης. Η έκδοση παρέχει τη δυνατότητα επαναφοράς σε προηγούμενες εκδόσεις κώδικα σε περίπτωση που κάποιο άγνωστο σφάλμα εμφανιστεί σε μια νεότερη έκδοση.

4.2 Αυτοματοποίηση Δικτύων και Διασύνδεση με Δικτυακές Συσκευές

4.2.1 Αυτοματοποίηση Διαχείρισης Δικτύου

Η αυτοματοποίηση δικτύου δεν περιορίζεται μόνο στη διαμόρφωση συσκευών. Αντιθέτως, το πιο σημαντικό μέρος της αυτοματοποίησης δικτύου, που συμβάλλει στη μείωση των ανθρώπινων σφαλμάτων, είναι η δυνατότητα που παρέχει στους διαχειριστές να αυτοματοποιούν διαδικασίες για τη διενέργεια ελέγχων συμμόρφωσης και επικύρωσης της τρέχουσας διαμόρφωσης ή οποιασδήποτε διαμόρφωσης πρόκειται να εφαρμοστεί.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου υλοποίησης των αλλαγών στο δίκτυο και του κινδύνου διακοπής ή διατάραξης της υπηρεσίας, ενώ ελαχιστοποιεί την πιθανότητα ανθρώπινου λάθους και διασφαλίζει την ευθυγράμμιση με τις πολιτικές του δικτύου. Μία ακόμη διαδικασία που μπορεί να αυτοματοποιηθεί είναι η επίλυση προβλημάτων. Όταν προκύπτει κάποιο πρόβλημα στο δίκτυο, το πρώτο βήμα για την αντιμετώπισή του είναι η συλλογή πληροφοριών. Η συλλογή πληροφοριών από κάθε συσκευή μπορεί να είναι χρονοβόρα και περίπλοκη, κάτι που είναι κρίσιμο, διότι συνήθως, στο μεταξύ, το δίκτυο ή ένα μέρος του παραμένει εκτός λειτουργίας.

Με τη χρήση της αυτοματοποίησης δικτύου, μπορούμε να αυτοματοποιήσουμε τις εντολές που απαιτούνται για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών για την επίλυση προβλημάτων και να έχουμε πρόσβαση σε αυτές σε πραγματικό χρόνο. Η προγραμματική συλλογή αυτών των πληροφοριών επιτρέπει και τον έλεγχο τους σε πραγματικό χρόνο. Ο έλεγχος πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο και η λήψη αποφάσεων για τις απαραίτητες ενέργειες, εάν, για παράδειγμα, αλλάξει η τιμή κάποιου παραμέτρου, όπως το MTU, αποτελεί μία τρίτη πτυχή της αυτοματοποίησης δικτύου, γνωστή ως αυτοματοποιημένη παρακολούθηση. Η αυτοματοποιημένη παρακολούθηση βοηθά στην πρόληψη βλαβών που προκαλούνται από αποτυχίες υλικού.

4.3 Βιβλιοθήκες της Python για Network automation

4.3.1 Paramiko

Το Paramiko είναι μια βιβλιοθήκη της Python που υλοποιεί το πρωτόκολλο SSH έκδοσης 2 σε Python, παρέχοντας λειτουργικότητα τόσο πελάτη όσο και διακομιστή. Η Paramiko βασίζεται στην κρυπτογραφία για τη λειτουργία κρυπτογράφησης, η οποία χρησιμοποιεί επεκτάσεις C και Rust. Οποιαδήποτε συσκευή που μπορεί να ρυθμιστεί μέσω SSH μπορεί επίσης να ρυθμιστεί από την Python με σενάρια με τη χρήση αυτής της μονάδας.

4.3.2 Netmiko

Το Netmiko είναι μια βιβλιοθήκη Python ανοικτού κώδικα η οποία μπορεί να υποστηρίξει πολλές διαφορετικές συσκευές διαφορετικών προμηθευτών (Cisco, Juniper, Arista και άλλοι) που σημαίνει ότι πολλές συσκευές μπορούν να ρυθμιστούν από την python χρησιμοποιώντας το Netmiko. Το framework αυτό χρησιμοποιήθηκε στην εργασία γιατί απλοποιεί τη σύνδεση με συσκευές μέσω SSH, αφαιρώντας την πολυπλοκότητα στη διαχείριση διαφορετικών πρωτοκόλλων και τύπων συσκευών. Το Netmiko περιλαμβάνει επίσης ενσωματωμένες λειτουργίες για την εκτέλεση εντολών και τη διαχείριση ρυθμίσεων, επιταχύνοντας την ανάπτυξη λύσεων. Υποστηρίζει ασύγχρονες λειτουργίες για αποτελεσματική διαχείριση πολλαπλών ταυτόχρονων συνδέσεων, κάτι που είναι κρίσιμο για μεγάλης κλίμακας δίκτυα. Επιπλέον, έχει ισχυρή κοινότητα και τακτικές ενημερώσεις, διευκολύνοντας την υποστήριξη και την επίλυση προβλημάτων. . Τόσο το Paramiko όσο και το Netmiko αποτελούν εναλλακτικές επιλογές για συσκευές που δεν υποστηρίζουν APIs.

4.3.3 Napalm

Το NAPALM (Network Automation and Programmability Abstraction Layer with Multivendor support) είναι μια βιβλιοθήκη Python που υλοποιεί ένα σύνολο λειτουργιών για την αλληλεπίδραση με διαφορετικά λειτουργικά συστήματα συσκευών δικτύου χρησιμοποιώντας ένα ενοποιημένο API. Το NAPALM υποστηρίζει διάφορες μεθόδους σύνδεσης με τις συσκευές, χειρισμού των ρυθμίσεων ή ανάκτησης δεδομένων. Το Napalm συνεπώς είναι μια βιβλιοθήκη Python που παρέχει ένα API (Application Programming Interface) για την εργασία με συσκευές δικτύου. Έχει σχεδιαστεί για να απλοποιεί την αυτοματοποίηση και τη διαχείριση του δικτύου με την αφαίρεση των υποκείμενων λεπτομερειών που σχετίζονται με τον εκάστοτε προμηθευτή και την παροχή μιας συνεπούς διεπαφής σε διαφορετικά δίκτυα. συσκευών. Το Napalm επιτρέπει στους μηχανικούς και τους διαχειριστές δικτύων να αυτοματοποιούν κοινές εργασίες διαχείρισης δικτύου, όπως η διαμόρφωση, η παροχή, η παρακολούθηση και η αντιμετώπιση προβλημάτων. Υποστηρίζει πολλούς προμηθευτές συσκευών δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των Cisco, Juniper, Arista και Huawei. Το Napalm

παρέχει ένα σύνολο κοινών λειτουργιών που μπορούν να εκτελεστούν σε συσκευές δικτύου, όπως η ανάκτηση πληροφοριών διαμόρφωσης, η εφαρμογή διαμόρφωσης αλλαγών, έλεγχος στατιστικών στοιχείων διασύνδεσης και συλλογή πληροφοριών τοπολογίας δικτύου παρέχει επίσης χαρακτηριστικά όπως υποστήριξη επαναφοράς, επικύρωση διαμόρφωσης αλλαγών διαμόρφωσης, και σύγκριση των διαφορών διαμόρφωσης μεταξύ συσκευών. 14 Το Napalm μπορεί να συνδυαστεί με βιβλιοθήκες Python όπως οι Netmiko, Paramiko και Ansible για τη δημιουργία σύνθετων ροών εργασίας αυτοματισμού δικτύου. Μπορεί επίσης να ενσωματωθεί με δημοφιλή εργαλεία παρακολούθησης δικτύου, όπως το Prometheus και το Grafana, για την παρακολούθηση της απόδοσης του δικτύου σε πραγματικό χρόνο.

4.3.4 Cisco IOS

Το IOU σημαίνει Cisco Internetwork Operating System. Είναι μια εικονική έκδοση του λογισμικού IOS της Cisco που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς προσομοίωσης και δοκιμής δικτύου. Επιτρέπει στους μηχανικούς δικτύου να δημιουργούν εικονικές τοπολογίες δικτύου και να εξασκούνται σε διάφορες εργασίες δικτύου, όπως η διαμόρφωση δρομολογητών και μεταγωγέων, χωρίς να απαιτείται φυσικό υλικό. Το πλεονέκτημα του GNS3 σε σχέση με εφαρμογές άλλες όπως το Packet tracer είναι ότι το GNS3 μπορεί να σηκώσει πραγματικά images άρα πραγματικό λογισμικό συνεπώς οι λειτουργίες που μπορείς να κάνεις είναι πολύ περισσότερες.

4.4 Devops και Διαδικασίες Αυτοματισμού

4.4.1 Συνεχής Ενσωμάτωση και Παράδοση (CI/CD)

Μόλις η εφαρμογή ιστού συνδεθεί με το απομακρυσμένο αποθετήριο, η τελευταία τάση στο στον κόσμο του DevOps είναι η υλοποίηση ενός αγωγού CI/CD, ο οποίος ουσιαστικά είναι μια αυτοματοποιημένη διαδικασία που ενεργοποιείται όταν νέος κώδικας δημοσιεύεται στο απομακρυσμένο αποθετήριο. Αυτή η διαδικασία ξεκινάει τη δημιουργία κώδικα, εκτελεί κάποιες δοκιμές και τέλος, αν όλα είναι εντάξει, αναπτύσσει αυτόματα τον κώδικα στην παραγωγή περιβάλλον. Με αυτόν τον τρόπο, οι προγραμματιστές μπορούν να διασφαλίσουν ότι τίποτα δεν θα χαλάσει στην παραγωγή και οι νέες λειτουργικότητες εξυπηρετούνται το συντομότερο δυνατό στους πελάτη. Στην περίπτωσης μας τόσο η διπλωματική εργασία(latex) όσο και η εφαρμογή υλοποιήθηκαν με αυτή τη λογική. Τα βήματα όμως από τη δημιουργία του Docker Image μέχρι το Deploymnet στο Kubernetes επίπεδο γίνανε manually προκειμένου να καταλάβουμε σε βάθος τα βήματα που ακολουθούνται με αυτοματοποιημένο τρόπο μέσα από εργαλεία όπως το Jenkins και το GitLab CI/CD. Για τη δικιά μας εφαρμογή θεώρησα απαραίτητο τη χρησιμοποίηση εργαλείων CI/CD τέτοιων όπως για παράδειγμα το GitHub Actions καθώς ήθελα να εντυπώσω περισσότερο στο Kubernetes/Containerization της DevOps κουλτούρας.

4.4.2 Containers και Docker

Το Docker είναι μια πλατφόρμα που επιτρέπει τη δημιουργία, τη διανομή και την εκτέλεση εφαρμογών μέσα σε ελαφριά, απομονωμένα "κοντέινερ" (containers). Τα κοντέινερ περιλαμβάνουν ό,τι χρειάζεται μια εφαρμογή για να τρέξει, όπως κώδικα, βιβλιοθήκες και εξαρτήσεις, διασφαλίζοντας ότι θα λειτουργεί ομοιόμορφα ανεξάρτητα από το περιβάλλον στο οποίο εκτελείται. Με αυτόν τον τρόπο διευκολύνει τη διαχείριση και τη μεταφορά εφαρμογών από τον έναν υπολογιστή ή διακομιστή στον άλλον.

4.4.3 Kubernetes και Container Orchestration

Ο κυβερνήτης είναι ο διαχειριστής των με απλά λόγια ο διαχειριστής των containers. Είναι μια πλατφόρμα ανοικτού κώδικα για τη διαχείριση φορτίων εργασίας και υπηρεσιών που περιέχουν containers, η οποία διευκολύνει τόσο τη δηλωτική διαμόρφωση όσο και την αυτοματοποίηση. Διαθέτει ένα μεγάλο, ταχέως αναπτυσσόμενο οικοσύστημα. Οι υπηρεσίες, η υποστήριξη και τα εργαλεία του Kubernetes είναι ευρέως διαθέσιμα.

4.4.4 GNS3 και Εικονικά Δίκτυα

Το GNS3 Είναι ένα εργαλείο προσομοίωσης δικτύων ανοικτού κώδικα που επιτρέπει στους χρήστες να προσομοιώσουν σύνθετες τοπολογίες δικτύων στους υπολογιστές τους. Μηχανικοί δικτύων και φοιτητές το χρησιμοποιούν ευρέως για να μάθουν και να εξασκηθούν σε έννοιες δικτύωσης, να δοκιμάσουν διαμορφώσεις δικτύου και να δημιουργήσουν εικονικά περιβάλλοντα δικτύου.

Το GNS3 υποστηρίζει διάφορες συσκευές δικτύου, όπως δρομολογητές, μεταγωγείς και τείχη προστασίας από διάφορους προμηθευτές, συμπεριλαμβανομένων των Cisco, Juniper, Nokia και άλλων. Επιτρέπει στους χρήστες να προσομοιώσουν διάφορα σενάρια και διαμορφώσεις δικτύου και να δοκιμάσουν τη συμπεριφορά των συσκευών δικτύου σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον.

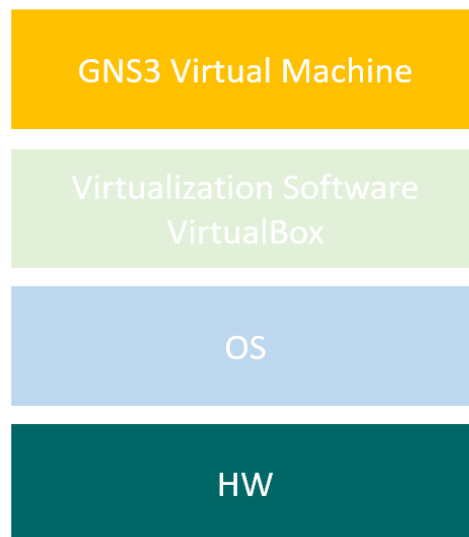
Στην επιστήμη της πληροφορικής, η εικονικοποίηση virtualization είναι ένας ευρύς όρος των υπολογιστικών συστημάτων που αναφέρεται σε έναν μηχανισμό αφαίρεσης, στοχευμένο στην απόκρυψη λεπτομερειών της υλοποίησης και της κατάστασης ορισμένων υπολογιστικών πόρων από πελάτες των πόρων αυτών (π.χ. εφαρμογές, άλλα συστήματα, χρήστες κλπ). Η εν λόγω αφαίρεση μπορεί είτε να αναγκάζει έναν πόρο να συμπεριφέρεται ως πλειάδα πόρων (π.χ. μία συσκευή αποθήκευσης σε διακομιστή τοπικού δικτύου), είτε πολλαπλούς πόρους να συμπεριφέρονται ως ένας (π.χ. συσκευές αποθήκευσης σε καταναμημένα συστήματα).

Η εικονικοποίηση δημιουργεί μία εξωτερική διασύνδεση η οποία αποκρύπτει την υποκείμενη υλοποίηση (π.χ. πολυπλέκοντας την πρόσβαση από διαφορετικούς χρήστες). Αυτή η προσέγγιση στην εικονικοποίηση αναφέρεται ως εικονικοποίηση πόρων. Μία άλλη προσέγγιση, ίδιας όμως νοοτροπίας, είναι η εικονικοποίηση πλατ-

φόρμας, όπου η αφαίρεση που επιτελείται προσομοιώνει ολόκληρους υπολογιστές. Το αντίθετο της εικονικοποίησης είναι η διαφάνεια: ένας εικονικός πόρος είναι ορατός, αντιληπτός, αλλά στην πραγματικότητα ανύπαρκτος, ενώ ένας διαφανής πόρος είναι υπαρκτός αλλά αόρατος.

Θα εξηγήσουμε την εικονικοποίηση στην δικιά μας περίπτωση. Το πρώτο επίπεδο είναι αυτό του υλικού. Η εικονικοποίηση σα τεχνολογία εικονοποιεί το υλικό για να μπορέσει να δώσει πόρους στις εικονικές μηχανές. Η υλοποίηση της εικονικοποίησης γίνεται με λογισμικό hypervisor. Στη δικιά μας περίπτωση ο hypervisor είναι το Virtual Box ο οποίος είναι ένας τύπου B hypervisor. Ο hypervisor τύπου 2 είναι μια εφαρμογή εγκατεστημένη στο λειτουργικό σύστημα του κεντρικού υπολογιστή το οποίο μας δίνει τη δυνατότητα να σηκώσουμε εικονικές μηχανές άλλων λειτουργικών συστημάτων πάνω στο ήδη υπάρχον σύστημα.

Οι παρακάτω εικόνες μπορούν να εξηγήσουν σχηματικά τη γενική καθώς και την ειδική αρχιτεκτονική.

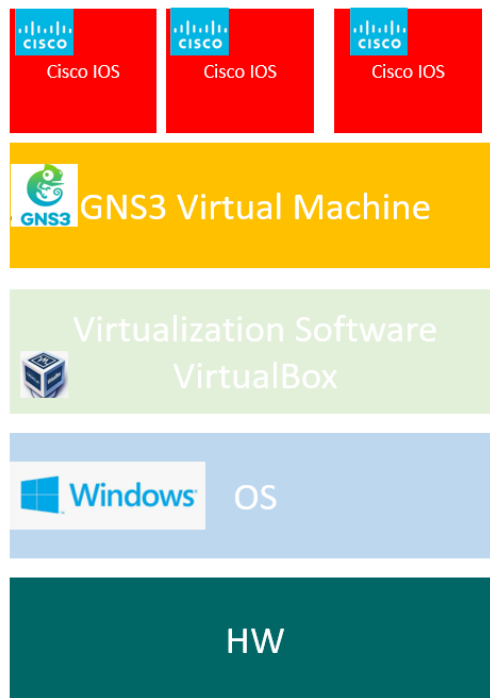

Σχήμα 4.1: Virtualization Γενική αρχιτεκτονική

4.5 Πρόγραμμα εικονοποίησης για το GNS3 VM-VirtualBox

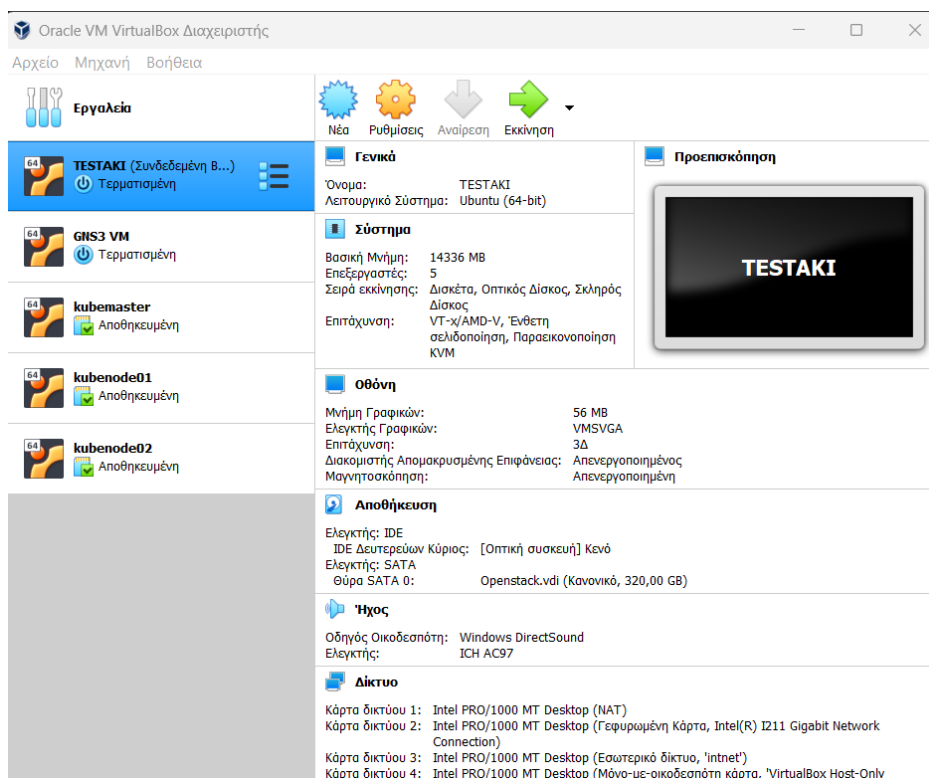
Το Oracle VM VirtualBox ή VirtualBox (πρώην Sun VirtualBox, Sun xVM VirtualBox και Innotek VirtualBox) είναι υπερεπόπτης ανοιχτού κώδικα για υπολογιστές x86 που αναπτύσσεται από την Oracle Corporation. Αναπτύχθηκε αρχικά από την Innotek GmbH και αποκτήθηκε από τη Sun Microsystems το 2008, η οποία εξαγοράστηκε από την Oracle το 2010.

Το VirtualBox μπορεί να εγκατασταθεί σε διάφορα λειτουργικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των Linux, macOS, Windows, Solaris και OpenSolaris. Υπάρχουν επίσης μεταφορές για το FreeBSD και το Genode. Υποστηρίζει τη δημιουργία και τη διαχείριση εικονικών μηχανών που εκτελούν εκδόσεις και παραλλαγές των

Σχήμα 4.2: Virtualization Γενική αρχιτεκτονική

Microsoft Windows, Linux, BSD, Solaris, Haiku, OSx86 και άλλα, καθώς και περιορισμένη εικονικοποίηση macOS. Για ορισμένα λειτουργικά συστήματα είναι διαθέσιμο ένα πακέτο "Guest Additions" από μηχανές συσκευών και εφαρμογές συστήματος που συνήθως βελτιώνει την απόδοση, ειδικά των γραφικών, επίσης δίνει την δυνατότητα στον χρήστη να μεταφέρει αρχεία ή κείμενο από μία εικονική μηχανή στον υπολογιστή του χρήστη και να αυξήσει την ανάλυση του παράθυρου της μηχανή. Στην εικόνα 3.4 μπορούμε να δούμε το VirtualBox και την εικονική μηχανή GNS3 VM

Σχήμα 4.3: Virtualbox

Κεφάλαιο 5

Σχεδίαση και Ανάλυση

5.1 Απαιτήσεις Συστήματος

5.1.1 Λειτουργικές απαιτήσεις

- Η δυνατότητα παροχής στον χρήστη ενός Γραφικού Περιβάλλοντος, μέσω του οποίου μπορεί να δημιουργεί αντικείμενα που θα χρησιμεύσουν ως βασικά στοιχεία για τις επόμενες λειτουργίες.
- Η δημιουργία λειτουργίας για τη δυνατότητα επίβλεψης της κατάστασης επιλεγόμενης διεπαφής.
- Η δημιουργία λειτουργίας για τη δυνατότητα επίβλεψης στατιστικών για επιλεγόμενη δικτυακή συσκευή.
- Η δημιουργία λειτουργίας για τη δυνατότητα επίβλεψης στατιστικών επιλεγόμενης διεπαφής.
- Η δημιουργία λειτουργίας για τη δυνατότητα συλλογής ως backup τρέχοντος configuration.
- Η δημιουργία λειτουργίας για τη δυνατότητα αλλαγής IP διεύθυνσης επιλεγόμενης δικτυακής εφαρμογής.

5.1.2 Τοπικό περιβάλλον ανάπτυξης

Το λογισμικό πάνω στο οποίο δοκιμάστηκε η εφαρμογή είναι Linux, Ubuntu 22.04.2 LTS η οποία εικονοποιήθηκε πάνω σε λειτουργικό Windows ως WSL2. Το Windows Subsystem for Linux version 2 είναι μια τεχνολογία της Microsoft που επιτρέπει στους χρήστες Windows να τρέχουν Linux περιβάλλοντα απευθείας στο λειτουργικό σύστημα Windows, χωρίς την ανάγκη για εξομοιωτές ή εικονικές μηχανές. Είναι η δεύτερη έκδοση του Windows Subsystem for Linux και αποτελεί σημαντική βελτίωση σε σχέση με την πρώτη έκδοση WSL1. Το WSL 2 χρησιμοποιεί την τεχνολογία εικονικοποίησης (virtualization) για να τρέχει έναν πραγματικό πυρήνα Linux μέσα

σε μια ελαφριά εικονική μηχανή βοηθητικών λειτουργιών (utility VM). Αυτό επιτρέπει στο WSL 2 να προσφέρει καλύτερη απόδοση, πλήρη συμβατότητα με τις λειτουργίες Linux και πρόσβαση σε εργαλεία όπως το Docker.

5.2 Η επανάσταση στο web development

Στην αρχή, οι εφαρμογές ιστού δεν ήταν τίποτα περισσότερο από ένα σύνολο αρχείων HTML, CSS και javascript που ήταν συνδεδεμένα μεταξύ τους. Ένας καλός προγραμματιστής ήταν σε θέση να φτιάξει σπουδαίες εφαρμογές ιστού αν αυτός/αυτή είχε αρκετές δεξιότητες/γνώσεις.

Στην εποχή μας, εμφανίστηκαν τα frameworks και λαμβάνοντας υπόψη ότι ουσιαστικά δεν βελτιώνουν αυτό που τελικά βλέπει ο χρήστης και τις αλληλεπιδράσεις του με το frontend, τότε θα μπορούσε κανείς να αναρωτηθεί γιατί χρησιμοποιούνται ευρέως στις μέρες μας. Παρόμοιες δουλειές με την παρούσα εργασία υπάρχουν και σε άλλες διπλωματικές εργασίες καθώς και σε μη διπλωματικές εργασίες. Μηχανικοί από όλο τον κόσμο ασχολούνται με την αυτοματοποίηση συστημάτων και τη δημιουργία κώδικα που να αυτοματοποιεί συσκευές/συστήματα.

Με βάση άλλες τέτοιες προσπάθειες που έχουν γίνει στο παρελθόν εμείς συλλέξαμε την έως τώρα βιβλιογραφία και προσπαθήσαμε να φτιάξουμε μία τέτοια εφαρμογή η οποία όμως να βασίζεται στα τωρινά δεδομένα και να ενσωματώσουμε τις τελευταίες τεχνολογίες αιχμής όπως την Cloud Native αρχιτεκτονική. Στη συνέχεια γίνεται προσπάθεια να δοθεί εκτενής ανάλυση στο πως λειτουργεί η εφαρμογή καθώς και στην αλληλεπίδρασή της με τα συνεργαζόμενα συστήματα.

5.3 Αρχιτεκτονική της εφαρμογής

5.3.1 Μοντέλο MVC (Model-View-Controller)

Το μοτίβο MVC είναι ένα αρχιτεκτονικό μοτίβο ανάπτυξης λογισμικού που διαχωρίζει την παρουσίαση δεδομένων από τη λογική διαχείρισης των αλληλεπιδράσεων του χρήστη. Υπάρχει ως ιδέα εδώ και καιρό και έχει δει εκθετική αύξηση στη χρήση του από την εισαγωγή του. Επίσης, έχει χαρακτηριστεί ως ένας από τους καλύτερους τρόπους για τη δημιουργία εφαρμογών πελάτη-διακομιστή όπου ο χρήστης αντιλαμβάνεται ως γραφικό περιβάλλον. Όλα τα κορυφαία frameworks για το web είναι βασισμένα στο MVC.

Παρόλο που το Django ακολουθεί το μοτίβο MVC, προτιμά να χρησιμοποιεί τη δική του λογική στην υλοποίηση. Το framework αναλαμβάνει το Controller μέρος του MVC και αφήνει τα περισσότερα από τα "καλά" να γίνονται στο Model-Template-View (MTV).

Αυτός είναι ο λόγος που το Django συχνά αναφέρεται ως MTV framework.

5.4 Django MTV

- Model: Αντιπροσωπεύει τα δεδομένα και τη διαχείρισή τους.
- Template: Εστιάζει στο τι βλέπει ο χρήστης
- View Συνδέει το Model και το Template, διαχειριζόμενο τη λογική

Με άλλα λόγια, το Django κρατά την πολυπλοκότητα μακριά από τον προγραμματιστή, καθιστώντας την εμπειρία πιο απλή και παραγωγική.

5.4.1 Διαγραμματική απεικόνιση της εφαρμογής

Model(Μοντέλο): Το Device είναι το κύριο μοντέλο που χρησιμοποιείται εδώ. Αναπαριστά τις δικτυακές συσκευές (π.χ. δρομολογητές, switches) και τις σχετικές πληροφορίες τους:

Πεδία όπως: host, username, password, platform, και secret. Το μοντέλο αυτό συνδέεται με τη βάση δεδομένων και παρέχει API για CRUD λειτουργίες (Create, Read, Update, Delete). Το μοντέλο αυτό είναι η βάση δεδομένων μας.

Template (Πρότυπο):

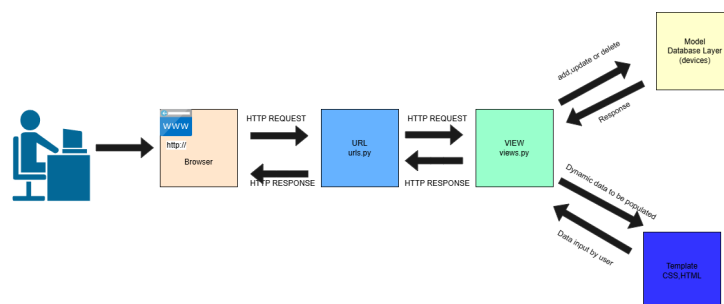
Τα αρχεία .html είναι τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση δεδομένων.

Προβολή λίστας συσκευών. Παρουσίαση στατιστικών. Εμφάνιση ρυθμίσεων διαμόρφωσης ή αποτελεσμάτων εκτέλεσης εντολών. Χρησιμοποιούν τη γλώσσα Django Template για δυναμικό περιεχόμενο (π.χ., λίστες συσκευών, στατιστικά).

View (Προβολή): Οι views είναι οι Python συναρτήσεις που :

Παίρνουν αιτήματα από τον χρήστη. Επικοινωνούν με το μοντέλο για δεδομένα. Επιστρέφουν απαντήσεις με τη μορφή HTML.

Στην εικόνα παρακάτω παρουσιάζεται διάγραμμα απεικόνισης της βασικής αρχιτεκτονικής της εφαρμογής.

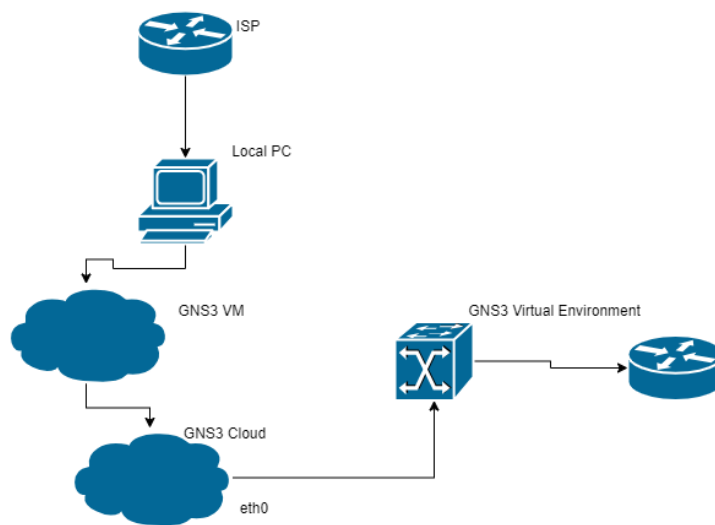
Σχήμα 5.1: MTV

5.5 Εικονικό Περιβάλλον Δικτύου GNS3 –Testbed

5.5.1 Σχεδίαση Τοπολογίας Δικτύου

Η λογική την οποία χρησιμοποιήσαμε για τη δημιουργία του Testbed είναι ότι οι συσκευές οι οποίες τρέχουν πάνω στο GNS3 VM θα μπορέσουν να αλληλεπιδράσουν με το τοπικό WSL2 περιβάλλον. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος ακολουθήθηκαν βήματα. Το πρώτο βήμα είναι η εγκατάσταση βασικών προγραμμάτων τα οποία έχουν παρουσιαστεί στο Θεωρητικό υπόβαθρο.

Το πως μπορούν να επικοινωνήσουν συσκευές του GNS3 με το τοπικό περιβάλλον θα παρουσιαστεί σε επόμενο κεφάλαιο. Σε High Level overview η εφαρμογή ακολουθεί την παρακάτω τοπολογία :

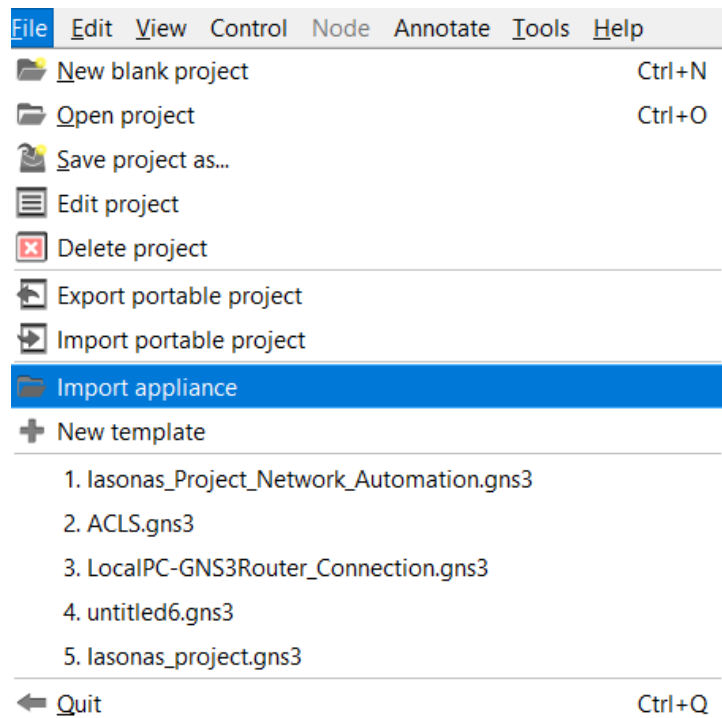
Σχήμα 5.2: Local PC-GNS3VM-CISCO IOS Connection Architecture

5.5.2 Προσομοίωση Συσκευών Cisco

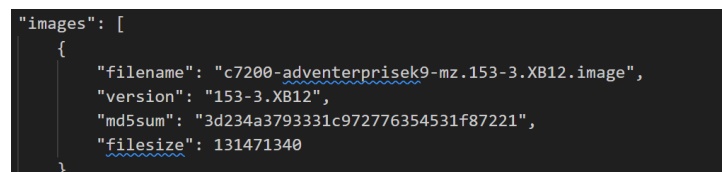
Προκειμένου να προσομοιώσουμε συσκευές της Cisco το πρώτο βήμα είναι να κατεβάσουμε συγκεκριμένο appliance από το GNS3 marketplace. Αφού το κατεβάσουμε το εισάγουμε στο GNS3 με τον εξής τρόπο: (εικόνα 5.3)

Ακολουθώς πατάμε Install appliance on the GNS3 VM και ματσάροντας το filename του appliance με το image που έχουμε μας επιτρέπει να εισάγουμε τη συσκευή.

Για να δούμε το filename στο appliance ανοίγουμε το αρχείο με έναν editor και αλλάζουμε το filename αντίστοιχα όπως στην εικόνα 5.4.

Σχήμα 5.3: Import appliance

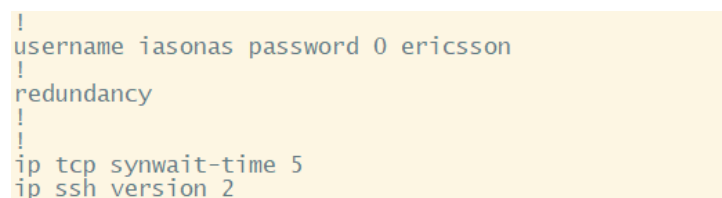

Σχήμα 5.4: filename configuration

Μετά το τέλος της διαδικασίας η συσκευή θα έχει προστεθεί και μπορούμε να την δούμε στην επιλογή Browse all devices. Συνεπώς θα μπορούμε να την προσθέσουμε σε τοπολογία και να την κάνουμε να δουλέψει.

Για να μπορέσουμε να δουλέψουμε με τη συσκευή θα πρέπει να έχουμε παραμετροποιήσει συγκεκριμένο username,password,secret καθώς και να τρέχει ssh service προκειμένου να μπορούμε να συνδεθούμε μέσα απο το API.

Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται τι πρέπει να έχει υλοποιηθεί ως προϋπόθεση στην εφαρμογή.

Σχήμα 5.5: ssh and credentials requirements

Κεφάλαιο 6

Υλοποίηση της εφαρμογής

6.1 Ανάπτυξη με το Django framework

6.1.1 Δημιουργία Models

Η διαδικτυακή πύλη χρησιμοποιεί μια βάση δεδομένων SQLite. Αυτή η βάση δεδομένων περιέχει τρία μοντέλα τα οποία ορίζονται στο αρχείο `models.py`. Το αρχείο αυτό περιέχει μία κλάση `Device` η οποία δέχεται σαν ορίσματα το όνομα, την IP, το όνομα χρήστη, τον κωδικό, τον κρυφό κωδικό και το μοντέλο της συσκευής. Υπάρχει μία εγγραφή στη βάση δεδομένων ένα από αυτά τα αντικείμενα τα οποία εμείς τα δημιουργούμε. Το μοντέλο διαπιστευτηρίων αποθηκεύει τα διαπιστευτήρια τα οποία έχουν προηγουμένως κρυπτογραφημένα. Με αυτό, ορισμένες δέσμες ενεργειών μπορούν να λάβουν τα διαπιστευτήρια που απαιτούνται για να λειτουργήσουν χωρίς την είσοδο του χρήστη και χωρίς να γίνεται άμεση αναφορά στα διαπιστευτήρια στο κώδικα.

6.1.2 Views και Urls

Τα αρχεία `Urls` καθορίζουν τη δρομολόγηση των URL της εφαρμογής. Οι διευθύνσεις URL που αντιστοιχούν στα μοτίβα που περιγράφονται στο αρχείο `urls.py` προωθούνται στην αντίστοιχη συνάρτηση στο αρχείο `views.py`. Η αντιστοίχιση πραγματοποιείται σειριακά από πάνω προς τα κάτω στο αρχείο `urls.py`. Παρόλο που σε αυτό το έργο υλοποιήθηκε ακριβής αντιστοίχιση των URL, το Django παρέχει τη δυνατότητα χρήσης ταυτοποίησης μέσω κανονικών εκφράσεων. Στην εικόνα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι διευθύνσεις URL του API, όπου κάθε διεύθυνση αντιστοιχεί σε μια συνάρτηση στο αρχείο `api1/views.py`, η οποία καταλήγει στην εκτέλεση του αντίστοιχου σεναρίου

Οι συναρτήσεις σε ένα αρχείο `views.py` καλούνται όταν η δεδομένη διεύθυνση URL που αποστέλλεται από το χρήστη ταιριάζει με το αντίστοιχο μοτίβο URL στο αρχείο `urls.py`. Παράμετροι που αποστέλλονται μέσω κλήσης HTTP εισέρχονται στην αντίστοιχη συνάρτηση μέσω παραμέτρων ή σώματος αίτησης. Στο αρχείο `views.py` του API, η συνάρτηση εκτελεί το σενάριο κώδικα με τις δεδομένες παραμέτρους

```
urlpatterns = [
    path('', views.firstPage),
    path('manage/', views.index, name="manage"),
    path('manage2/', views.index2, name="manage2"),
    path('manage3/', views.index3, name="manage3"),
    path('device_statistics/<int:device_id>', views.get_interface_statistics, name="device_statistics"),
    path('interface_statistics/<int:device_id>', views.get_interfaces_counters, name="interface_statistics"),
    path('device/<int:device_id>', views.get_device_stats, name="device"),
    path('execute_script/', views.execute_script_on_remote, name="execute_script"),
    path('manage4/', views.index4, name="manage4"),
    path('manage5/', views.index5, name="manage5"),
    path('running_config/<int:device_id>', views.get_running_config, name="running_config"),
    path('show_running_config/<int:device_id>', views.show_running_config, name="show_running_config"),
]
```

Σχήμα 6.1: url.py

εισόδου. Όταν τελειώσει η εκτέλεση του κώδικα δέσμης ενεργειών, το αποτέλεσμα επιστρέφεται στη συνάρτηση views και μεταβιβάζεται ως πλαίσιο στο αντίστοιχο αρχείο .html για την εμφάνιση των αποτελεσμάτων στον χρήστη που εκτέλεσε το σενάριο. Ένα παράδειγμα μιας συνάρτησης σε ένα αρχείο views.py μπορείτε να δείτε στο σχήμα παρακάτω

```
def index3(request: HttpRequest) -> HttpResponse:
    devices = Device.objects.all()
    context = {
        'title': 'Interface Statistics',

        'devices': devices
    }
    return render(request, 'index3.html', context)

def index4(request: HttpRequest) -> HttpResponse:
    devices = Device.objects.all()
    context = {
        'title': 'Backup running config',

        'devices': devices
    }
    return render(request, 'index4.html', context)

def index5(request: HttpRequest) -> HttpResponse:
    devices = Device.objects.all()
    context = {
        'title': 'Backup running config',

        'devices': devices
    }
    return render(request, 'index5.html', context)
```

Σχήμα 6.2: views.py

6.1.3 User Interface (Templates)

Στη συνάρτηση views.py, το Django αποδίδει το αντίστοιχο πρότυπο .html αρχείο με ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Το πλαίσιο είναι σε μορφή JavaScript Object Notation (JSON) και αποστέλλεται στο αρχείο .html. Τα δεδομένα στο πλαίσιο εμφανίζονται

στο .html, εάν το .html έχει παραμετροποιηθεί κατάλληλα. Ένα παράδειγμα .html με τον συντακτικό κώδικα για τον τρόπο πρόσβασης στα δεδομένα του πλαισίου παρουσιάζεται στην εικόνα παρακάτω

```
</style>
</head>
<body>
  <div class="container">
    <h1>{{ title }}</h1>
    <h2>Devices</h2>
    <table>
      <tr>
        <th>Id</th>
        <th>Name</th>
        <th>Host</th>
      </tr>
      <tr>
        <td>result</td>
        <td><a href="{% url 'device' device.id %}">{{ device.name }}</a></td>
        <td>{{ device.host }}</td>
      </tr>
    </table>
  </div>
</body>
</html>
```

Σχήμα 6.3: Παράδειγμα html αρχείου

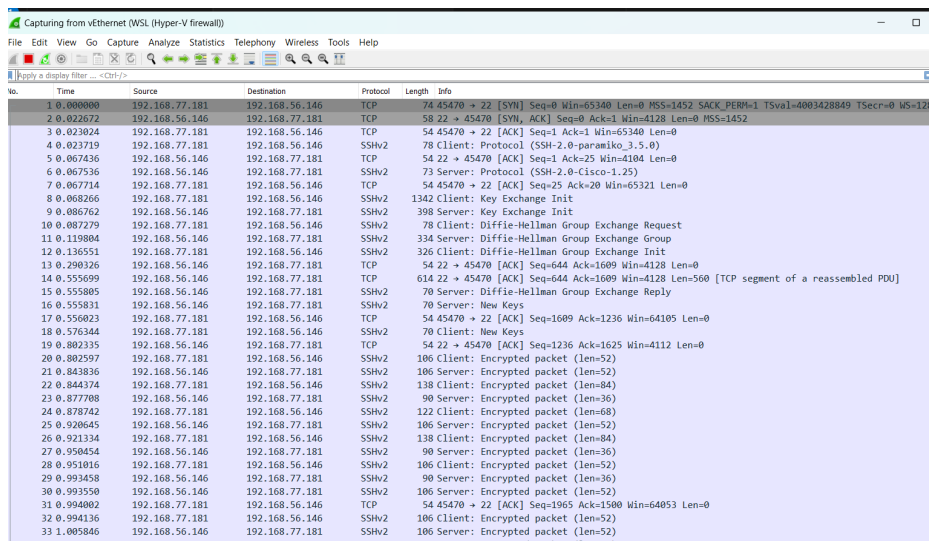
6.2 REST API Integration και διασύνδεση με το SSH protocol

Το REST API Integration διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διπλωματική εργασία, καθώς επιτρέπει την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων συστημάτων και την ανταλλαγή δεδομένων μέσω του διαδικτύου. Το REST (Representational State Transfer) είναι μια αρχιτεκτονική προσέγγιση που χρησιμοποιεί τα πρωτόκολλα HTTP για την εκτέλεση λειτουργιών όπως η ανάκτηση, η δημιουργία, η ενημέρωση και η διαγραφή δεδομένων. Με την υλοποίηση REST APIs, καθίσταται δυνατή η διαλειτουργικότητα της εφαρμογής με άλλες υπηρεσίες, διευκολύνοντας τη σύνθεση πολύπλοκων λειτουργιών από διάφορες πηγές. Στο πλαίσιο της διπλωματικής, το REST API χρησιμοποιείται για την διαχείριση δικτυακών συσκευών, παρακολούθηση στατιστικών, εκτέλεση εντολών, διασφαλίζοντας την ασφάλεια και την αποδοτικότητα της επικοινωνίας μέσω διαφανών και επεκτάσιμων τεχνολογιών. Το REST δεν χρησιμοποιείται για την επικοινωνία της εφαρμογής και των συσκευών αλλά εσωτερικά ως μηχανισμός δρομολόγησης προκειμένου ο χρήστης να μπορεί να φέρει στον χρήστη το σωστό αποτέλεσμα. Η διαχείριση των δικτυακών συσκευών γίνεται με το πρωτόκολλο SSH.

Προσπαθώντας μέσα από το Wireshark να πιάσουμε την κίνηση μεταξύ WSL και δικτυακής συσκευής κάναμε το παρακάτω πείραμα προκειμένου να κατανοήσουμε πως επικοινωνεί η εφαρμογή με τις συσκευές.

Πατάμε το κουμπί R1 Testing και στο Wireshark κάνουμε capture το interface eth0 του WSL προκειμένου να δούμε τι γίνεται όταν εμείς πατάμε το κουμπί για μια

λειτουργία. Στο παρακάτω trace φαίνεται τι γίνεται:

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
1	0.000000	192.168.77.181	192.168.56.146	TCP	74	45470 → 22 [SYN] Seq=0 Win=65536 Len=0 MSS=1452 SACK_PERM=1 TSval=4803428849 TSecr=0 WS=128
2	0.022672	192.168.56.146	192.168.77.181	TCP	58	22 → 45470 [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1 Win=4128 Len=0 MSS=1452
3	0.023024	192.168.77.181	192.168.56.146	TCP	54	45470 → 22 [ACK] Seq=1 Ack=1 Win=65340 Len=0
4	0.023719	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	78	Client: Protocol (SSH-2.0-paramiko_3.5.0)
5	0.067436	192.168.56.146	192.168.77.181	TCP	54	22 → 45470 [ACK] Seq=1 Ack=25 Win=4104 Len=0
6	0.067536	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	73	Server: Protocol (SSH-2.0-Cisco-1.25)
7	0.067714	192.168.77.181	192.168.56.146	TCP	54	45470 → 22 [ACK] Seq=25 Ack=20 Win=65321 Len=0
8	0.068266	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	1342	Client: Key Exchange Init
9	0.086762	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	398	Server: Key Exchange Init
10	0.087279	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	78	Client: Diffie-Hellman Group Exchange Request
11	0.119804	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	334	Server: Diffie-Hellman Group Exchange Group
12	0.136551	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	326	Client: Diffie-Hellman Group Exchange Init
13	0.290326	192.168.56.146	192.168.77.181	TCP	54	22 → 45470 [ACK] Seq=644 Ack=1609 Win=4128 Len=0
14	0.555699	192.168.56.146	192.168.77.181	TCP	614	22 → 45470 [ACK] Seq=644 Ack=1609 Win=4128 Len=560 [TCP segment of a reassembled PDU]
15	0.555805	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	70	Server: Diffie-Hellman Group Exchange Reply
16	0.555831	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	70	Server: New Keys
17	0.556023	192.168.77.181	192.168.56.146	TCP	54	45470 → 22 [ACK] Seq=1609 Ack=1236 Win=64105 Len=0
18	0.576344	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	70	Client: New Keys
19	0.802135	192.168.56.146	192.168.77.181	TCP	54	22 → 45470 [ACK] Seq=1236 Ack=1625 Win=4112 Len=0
20	0.802597	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	106	Client: Encrypted packet (len=52)
21	0.843836	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	106	Server: Encrypted packet (len=52)
22	0.844374	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	138	Client: Encrypted packet (len=84)
23	0.877708	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	90	Server: Encrypted packet (len=36)
24	0.878742	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	122	Client: Encrypted packet (len=68)
25	0.920645	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	106	Server: Encrypted packet (len=52)
26	0.921334	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	138	Client: Encrypted packet (len=84)
27	0.950454	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	90	Server: Encrypted packet (len=36)
28	0.951016	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	106	Client: Encrypted packet (len=52)
29	0.993458	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	90	Server: Encrypted packet (len=36)
30	0.993550	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	106	Server: Encrypted packet (len=52)
31	0.994002	192.168.77.181	192.168.56.146	TCP	54	45470 → 22 [ACK] Seq=1965 Ack=1500 Win=64053 Len=0
32	0.994136	192.168.77.181	192.168.56.146	SSHv2	106	Client: Encrypted packet (len=52)
33	1.005846	192.168.56.146	192.168.77.181	SSHv2	106	Server: Encrypted packet (len=52)

Σχήμα 6.4: Παράδειγμα wireshark

Αυτή η αλληλουχία αντιπροσωπεύει μια τυπική ασφαλή σύνδεση SSH. Εγκαθίδρυση TCP σύνδεσης (SYN,SYN/ACK,ACK). Μετά ακολουθεί η διαπραγμάτευση πρωτοκόλλου SSH και στο τέλος η έναρξη της κρυπτογραφημένης επικοινωνίας την οποία δε μπορούμε να δούμε. Όμως μπορούμε να δούμε τι επιστρέφεται απο το cli του Django server στην παρακάτω εικόνα.

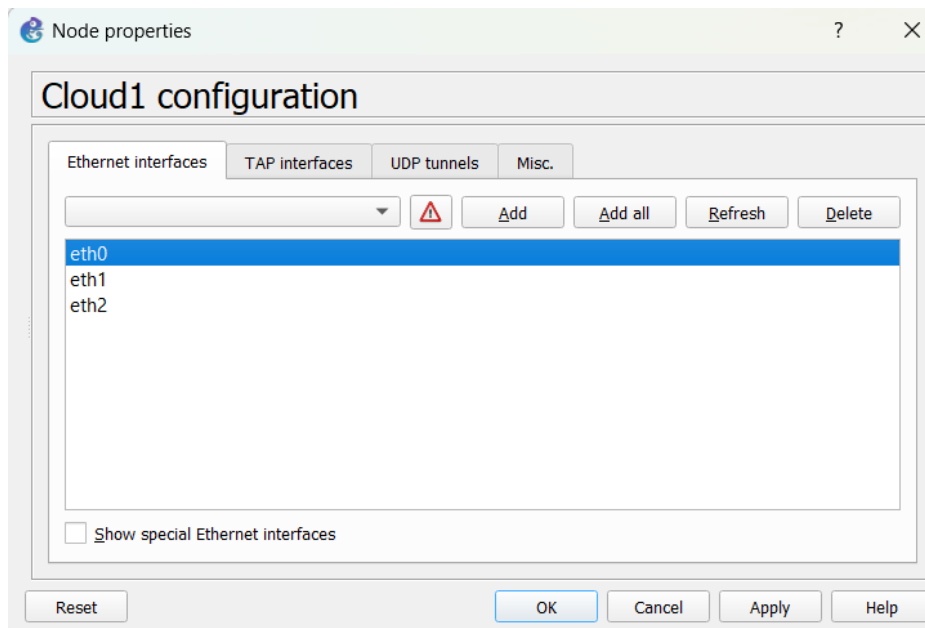
```
[30/Nov/2024 19:37:18] "GET /static/style.css HTTP/1.1" 200 1625
{"FastEthernet0/0": {"is_enabled": True, "is_up": True, "description": "", "mac_address": "CA:02:09:97:08:08", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 100.0}, "FastEthernet2/0": {"is_enabled": True, "is_up": True, "description": "", "mac_address": "CA:02:09:97:08:08", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 100.0}, "FastEthernet2/1": {"is_enabled": True, "is_up": True, "description": "", "mac_address": "CA:02:09:97:08:08", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 100.0}, "Serial1/0": {"is_enabled": False, "is_up": False, "description": "", "mac_address": "", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 1.544}, "Serial1/1": {"is_enabled": False, "is_up": False, "description": "", "mac_address": "", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 1.544}, "Serial3/2": {"is_enabled": False, "is_up": False, "description": "", "mac_address": "", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 1.544}, "Serial3/3": {"is_enabled": False, "is_up": False, "description": "", "mac_address": "", "last_flapped": -1.0, "mtu": 1500, "speed": 1.544}, "POS4/0": {"is_enabled": False, "is_up": False, "description": "", "mac_address": "", "last_flapped": -1.0, "mtu": 4470, "speed": 135.0}}
[30/Nov/2024 19:37:30] "GET /device/6 HTTP/1.1" 200 5597
[30/Nov/2024 19:42:06] "GET / HTTP/1.1" 200 1303
[30/Nov/2024 19:42:06] "GET /static/style.css HTTP/1.1" 200 10755
[30/Nov/2024 19:42:06] "GET /static/plexus-atoms-neutrons-electrons-wallpaper-preview.jpg HTTP/1.1" 200 35128
```

Σχήμα 6.5: Απάντηση συσκευής

6.3 Διασύνδεση με το GNS3

Παρακάτω θα παρουσιαστούν τα βήματα που ακολουθήθηκαν προκειμένου να μπορέσει να μιλήσει το τοπικό δίκτυο με το δίκτυο των εικονικών συσκευών. Προκειμένου να γίνει η σύνδεση της εφαρμογής με το GNS3 γίνανε αρκετές ρυθμίσεις.

Πρώτα σε επίπεδο συνδεσιμότητας. Σύνδεση μεταξύ IOU2 και Cloud. Το IOU2 είναι ένα Switch το οποίο θα μας βοηθήσει να έχουμε επαφή με L3 Devices αφού όλες οι συσκευές που ενώνονται μαζί του είναι στο ίδιο L2 network Το cloud αναπαριστά το τοπικό router μας. Είναι η επαφή μας με το τοπικό δίκτυο του GNS3 server. Λόγω αυτού θα μπορέσει ο διακομιστής που τρέχει στο WSL περιβάλλον να επικοινωνήσει με τις συσκευές στο GNS3. Παρατίθεται το cloud configuration:

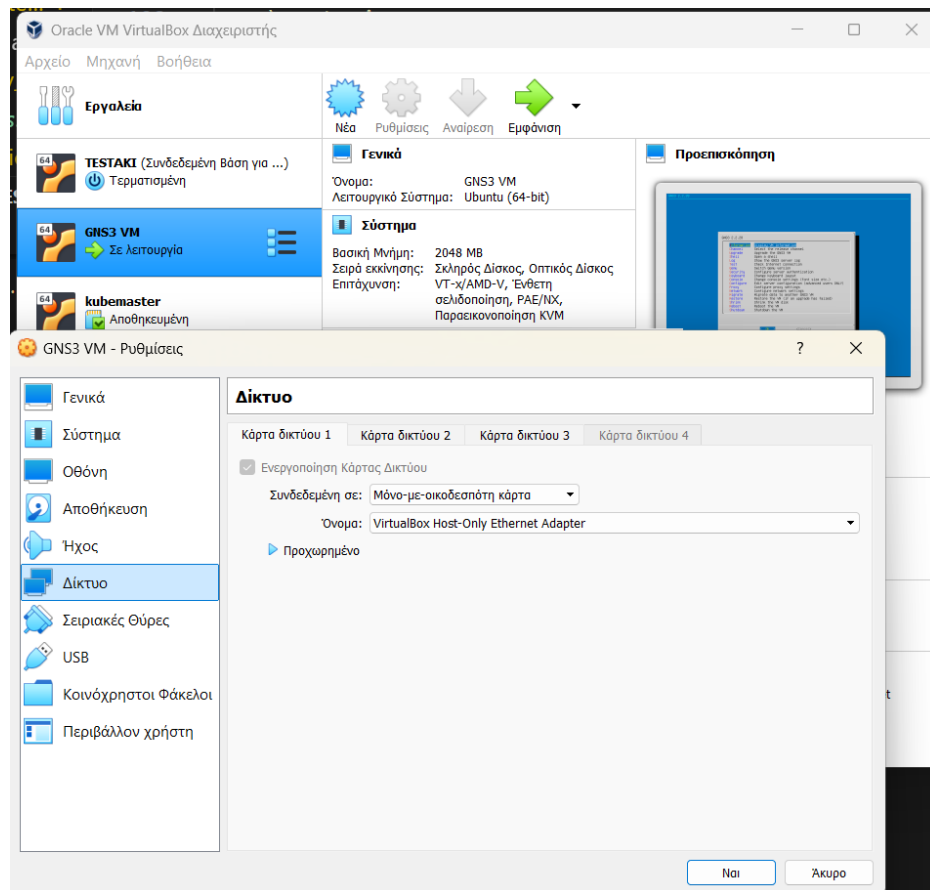

Σχήμα 6.6: Παραμετροποίηση cloud

Δεξί κλικ και πατάμε παραμετροποίηση. Εκεί κάνουμε προσθήκη το eth0 ως διεπαφή επικοινωνίας του τοπικού δικτύου με τον διακομιστή. Το eth0 είναι κρίσιμης σημασίας επιλογή και ο λόγος που το επιλέγουμε είναι διότι στο GNS3 VM το eth0 έχει την παρακάτω παραμετροποίηση.

Συνεπώς επειδή αναπαριστά μια κάρτα δικτύου η οποία συνδέει την εικονική μας μηχανή με τον υπολογιστή στον οποίο εκτελείται αυτή. Συνεπώς οι συσκευές οι οποίες συνδέονται με το cloud θα έχουν απευθείας σύνδεση και με το τοπικό μας δίκτυο.

Προκειμένου τώρα οι συσκευές αυτές να μπορέσουν να μιλήσουν με το τοπικό μας δίκτυο θα πρέπει να τους ορίσουμε IP διευθύνσεις. Παρακάτω φαίνεται η παραμετροποίηση που έγινε στη συσκευή προκειμένου να πάρει IP διευθύνση από το τοπικό μας δίκτυο(192.168.56.0/24)

Σχήμα 6.7: Παραμετροποίηση eth0

Σχήμα 6.8: Παραμετροποίηση DHCP

Έλεγχος ότι μπορούμε να επικοινωνήσουμε με τις εικονικές συσκευές της Cisco

The screenshot displays two windows from the GNS3 application. The top window is a terminal for a device named 'R1', showing the configuration of interfaces 'eth0' and 'docker0', followed by a successful ping test to 192.168.56.146. The bottom window is the 'Session Manager', which lists various sessions and shows a detailed view of the 'R1' session, including a table of interface configurations.

```

ult qlen 1000
 link/ether 00:15:5d:4b:ce:4c brd ff:ff:ff:ff:ff:ff
 inet 192.168.77.181/20 brd 192.168.79.255 scope global eth0
    valid_lft forever preferred_lft forever
 inet6 fe80::215:5dff:fe4b:ce4c/64 scope link
    valid_lft forever preferred_lft forever
3: docker0: <NO-CARRIER,BROADCAST,MULTICAST,UP> mtu 1500 qdisc noqueue state DOWN
 N group default
    link/ether 02:42:dd:33:25:19 brd ff:ff:ff:ff:ff:ff
    inet 172.17.0.1/16 brd 172.17.255.255 scope global docker0
    valid_lft forever preferred_lft forever
4: br-27528054eed9: <NO-CARRIER,BROADCAST,MULTICAST,UP> mtu 1500 qdisc noqueue s
tate DOWN group default
    link/ether 02:42:09:ad:c4:c9 brd ff:ff:ff:ff:ff:ff
    inet 192.168.49.1/24 brd 192.168.49.255 scope global br-27528054eed9
    valid_lft forever preferred_lft forever
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ ping 192.168.56.146
PING 192.168.56.146 (192.168.56.146) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 192.168.56.146: icmp_seq=1 ttl=254 time=26.8 ms
64 bytes from 192.168.56.146: icmp_seq=2 ttl=254 time=23.4 ms
64 bytes from 192.168.56.146: icmp_seq=3 ttl=254 time=36.6 ms
64 bytes from 192.168.56.146: icmp_seq=4 ttl=254 time=9.53 ms
^C
--- 192.168.56.146 ping statistics ---
4 packets transmitted, 4 received, 0% packet loss, time 3005ms
rtt min/avg/max/mdev = 9.526/24.094/36.602/9.704 ms
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$

```

Session Manager - R1

```

R1#show ip in
R1#show ip int
R1#show ip interface br
R1#show ip interface brief

```

Interface	IP-Address	OK?	Method	Status	Prot
FastEthernet0/0	192.168.56.146	YES	DHCP	up	up
FastEthernet2/0	192.168.12.2	YES	NVRAM	up	up
FastEthernet2/1	192.168.23.2	YES	NVRAM	up	up
Serial3/0	unassigned	YES	NVRAM	administratively down	down
Serial3/1	unassigned	YES	NVRAM	administratively down	down
Serial3/2	unassigned	YES	NVRAM	administratively down	down
Serial3/3	unassigned	YES	NVRAM	administratively down	down
POS4/0	unassigned	YES	NVRAM	administratively down	down

R1#

Send commands to active session

Ready Telnet: 192.168.56.132 24, 4 24 Rows, 80 Cols Xterm CAP NUM

Σχήμα 6.9: IP connectivity test

Κεφάλαιο 7

Επίδειξη της εφαρμογής(Application Demo)

7.1 Εισαγωγή-Η λογική της λειτουργίας της εφαρμογής Django

Όταν τρέχουμε τον διακομιστή της εφαρμογής η εφαρμογή ιστού είναι διαθέσιμη από οποιοδήποτε φυλλομετρητή. Η αρχική σελίδα στη εφαρμογή Django δηλώνεται στο πλαίσιο του Django run server ως μία συνάρτηση της Python η οποία δέχεται ένα http request και σαν απάντηση επιστρέφει την αρχική σελίδα(index.html).

Αυτό γίνεται μέσα από 2 κύριως μηχανισμούς. Η συνάρτηση firstPage ορίζεται στο αρχείο views.py της εφαρμογής. Παίρνει ως όρισμα ένα αντικείμενο HttpRequest (την αίτηση του χρήστη) και επιστρέφει ένα HttpResponse μέσω της ρενδερ:

```
def firstPage(request: HttpRequest) -> HttpResponse:  
    return render(request, 'index.html')
```

Σχήμα 7.1: firstPage συνάρτηση

Η λίστα urlpatterns συνδέει τη διεύθυνση URL με τη συνάρτηση firstPage. Το κενό string (') σημαίνει ότι αυτή η διαδρομή αντιστοιχεί στη ρίζα του ιστότοπου (π.χ., http://localhost:8000/) Όταν ένας χρήστης επισκέπτεται τη ρίζα, η συνάρτηση firstPage εκτελείται και επιστρέφει την HTML σελίδα index.html. Παρακάτω το σημείο στο urls.py όπου γίνεται η δρομολόγηση.

```
urlpatterns = [  
    path('', views.firstPage),  
    ...  
]
```

Σχήμα 7.2: Urls δρομολόγηση για την αρχική σελίδα.

Μέσα από αυτή την αρχική σελίδα μπορούμε να κατευθυνθούμε σε οποιαδήποτε επιλογή εμείς θέλουμε. Στο Django καθοριστικός παράγοντας στην ευκολία με την οποία μπορείς να χτίσεις μια εφαρμογή από την αρχή είναι ο τρόπος που χειρίζεται τη δρομολόγηση των διαφόρων σελίδων. Αυτό γίνεται μέσα από το `urls.py`

Αυτή η ρύθμιση καθορίζει πώς θα δρομολογούνται οι αιτήσεις HTTP προς συγκεκριμένες λειτουργίες (views) στην εφαρμογή Django. Με τη χρήση των δυναμικών παραμέτρων, μπορούμε συνεπώς να δημιουργήσουμε πιο ευέλικτες διαδρομές URL που μπορούν να χειρίζονται ποικίλες καταστάσεις.

Κάθε ένα από αυτά τα paths που φαίνονται και παρακάτω στην εικόνα είναι υπεύθυνα για την ανακατεύθυνση των διευθύνσεων και τη σωστή δρομολόγησή τους ώστε να δώσουν σαν απάντηση κάθε φορά τα σωστά δεδομένα.

```
urlpatterns = [
    path('', views.firstPage),
    path('configure-ip/', views.configure_ip, name='configure_ip'),
    path('manage/', views.index, name="manage"),
    path('manage2/', views.index2, name="manage2"),
    path('manage3/', views.index3, name="manage3"),
    path('device_statistics/<int:device_id>', views.get_interface_statistics, name="device_statistics"),
    path('interface_statistics/<int:device_id>', views.get_interfaces_counters, name="interface_statistics"),
    path('device/<int:device_id>', views.get_device_stats, name="device"),
    path('execute_script/', views.execute_script_on_remote, name='execute_script'),
    path('manage4/', views.index4, name="manage4"),
    path('manage5/', views.index5, name="manage5"),
    path('running_config/<int:device_id>', views.get_running_config, name="running_config"),
    path('show_running_config/<int:device_id>', views.show_running_config, name='show_running_config'),
```

Σχήμα 7.3: Urls.py αρχείο

7.2 Η αρχική σελίδα της εφαρμογής

Προκειμένου να τρέξει ο Django server τρέχουμε την εντολή η οποία βρίσκεται στην εικόνα 5.1.

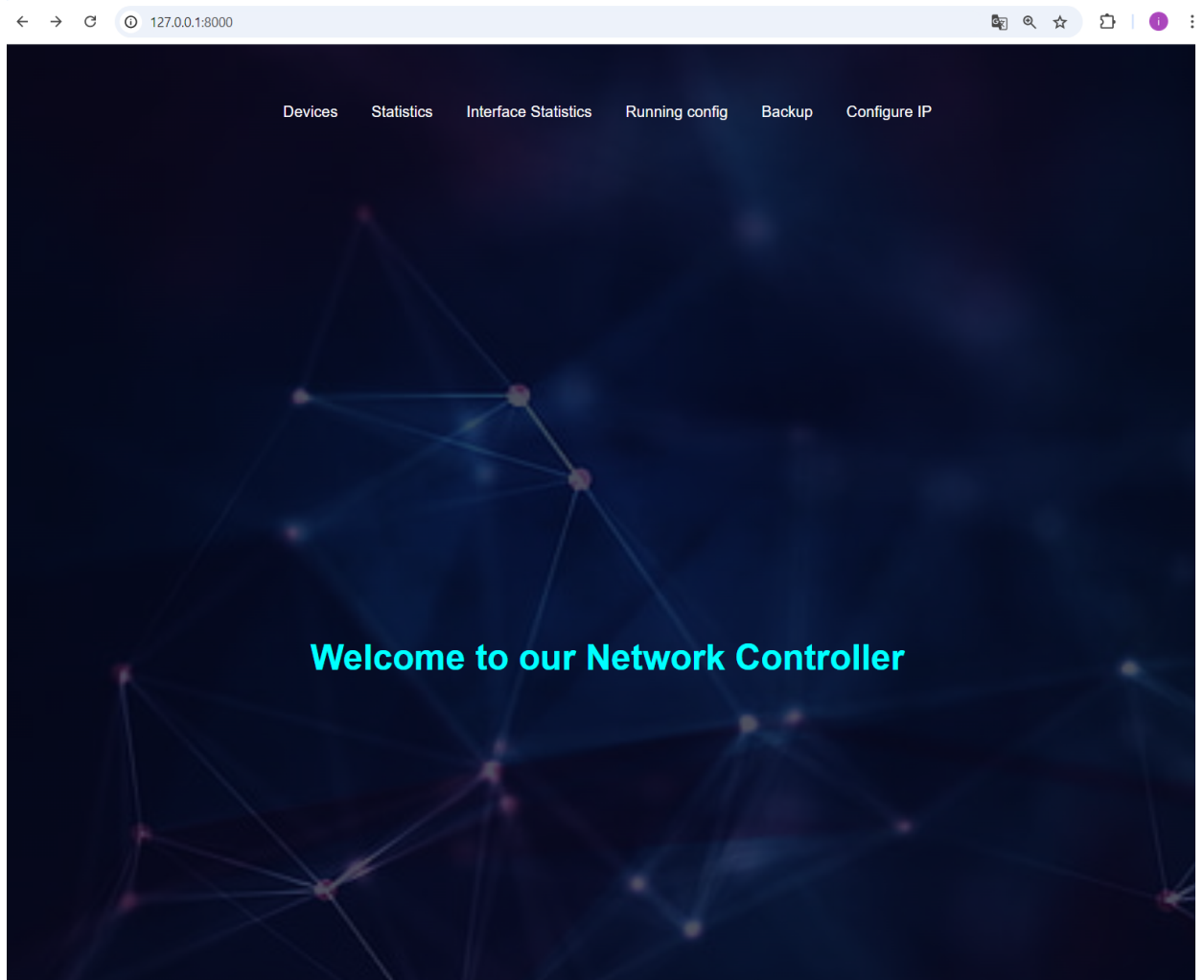
```
^Ciasonas@DESKTOP-9M04JK8:~/SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application$ python3 manage.py runserver
Watching for file changes with StatReloader
Performing system checks...

System check identified no issues (0 silenced).
October 21, 2024 - 15:53:58
Django version 3.2.4, using settings 'SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application.settings'
Starting development server at http://127.0.0.1:8000/
Quit the server with CONTROL-C.
```

Σχήμα 7.4: Django run server

Ο εξυπηρετητής τρέχει σαν διεργασία στο λειτουργικό και είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση `http://127.0.0.1:8000/`

Εάν εισάγουμε αυτή τη διεύθυνση σε έναν φυλλομετρητή της επιλογής μας, θα ανακατευθυνθούμε στην αρχική σελίδα, η οποία θα παρουσιαστεί στον χρήστη όπως στην εικόνα 5.2. Το εμπρόστιο τμήμα της εφαρμογής(frontend) είναι γραμμένο με HTML,CSS ενώ το οπίσθιο τμήμα(backend) είναι γραμμένο σε Python.

Σχήμα 7.5: Αρχική Σελίδα

7.3 Devices

Προκειμένου να δημιουργήσουμε μία νέα συσκευή η παρακατω κλάση κώδικα μας βοηθάει στο να γίνει όπως στο σχήμα 5.3

```

class Device(models.Model):
    name = models.CharField(max_length=100)
    host = models.CharField(max_length=70)
    username = models.CharField(max_length=100)
    password = models.CharField(max_length=100, blank=True)
    secret = models.CharField(max_length=100, blank=True)
    device_type = models.CharField(
        max_length=30, choices=(("router", "Router"), ("switch", "Switch"), ("firewall", "Firewall")), blank=True
    )

    platform = models.CharField(
        max_length=30, choices=(("cisco_ios", "Cisco IOS"), ("cisco_iosxe", "Cisco IOS XE")), blank=True
    )

```

Σχήμα 7.6: Αρχικοποίηση συσκευής

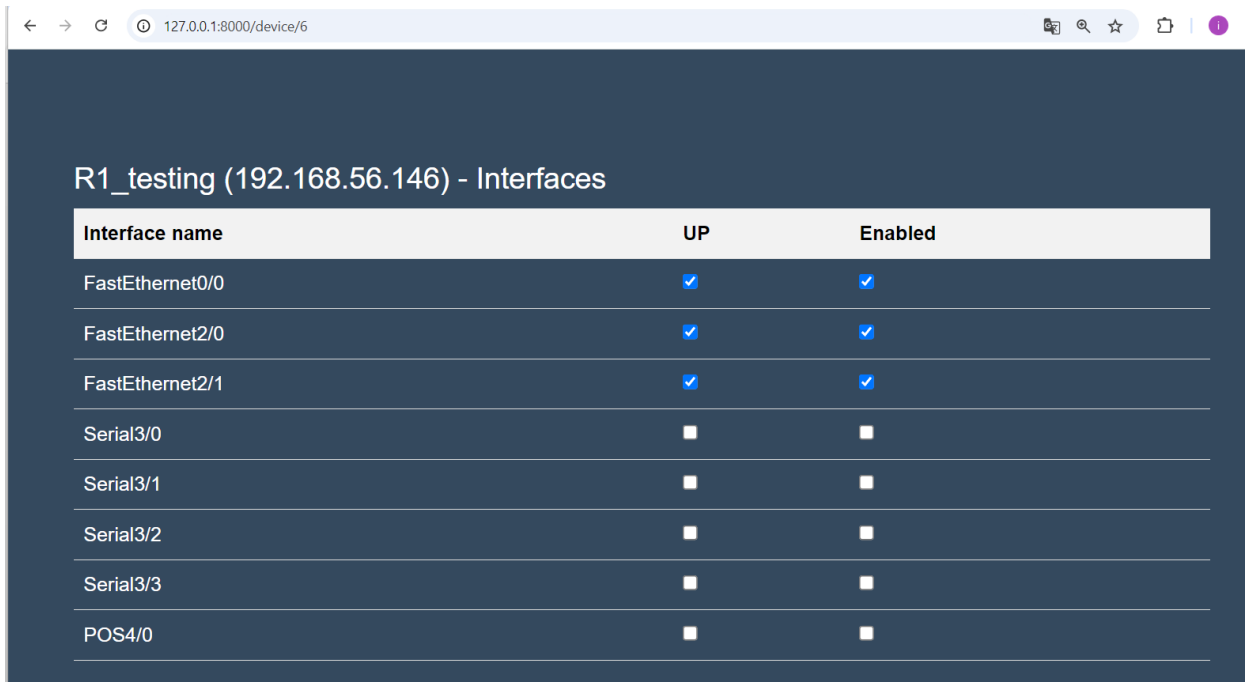
Αφού λοιπόν πατήσουμε το κουμπί Devices αυτό θα μας δρομολογήσει στο αντίστοιχο HTML link. Το οποίο θα μας εμφανίσει μια άλλη σελίδα αυτή του σχήματος 5.4.

Αποτέλεσμα του πίνακα του σχήματος 5.4 είναι όλες οι συσκευές οι οποίες είναι στη βάση δεδομένων μας όπου ο χρήστης πρόσθεσε προκειμένου να μπορεί να αναδράσει με αυτές.

CONTROLLER		
Device Interfaces		
Id	Name	Host
1	R1	192.168.2.9
2	R4	192.168.56.152
3	Router_Ericsson	192.168.56.120
4	R2_Ericsson	192.168.2.15
5	R3	192.168.56.123
6	R1_testing	192.168.56.146

Σχήμα 7.7: Controller-Device Interfaces

Πατώντας ένα από αυτά τα κουμπιά θα μπορέσουμε να πάρουμε το αποτέλεσμα που θέλουμε. Σε αυτή τη σελίδα μπορούμε να δούμε αν κάποια διεπαφή αν λειτουργεί ή όχι. (Σχήμα 5.5)

Interface name	UP	Enabled
FastEthernet0/0	☒	☒
FastEthernet2/0	☒	☒
FastEthernet2/1	☒	☒
Serial3/0	☐	☐
Serial3/1	☐	☐
Serial3/2	☐	☐
Serial3/3	☐	☐
POS4/0	☐	☐

Σχήμα 7.8: Interfaces

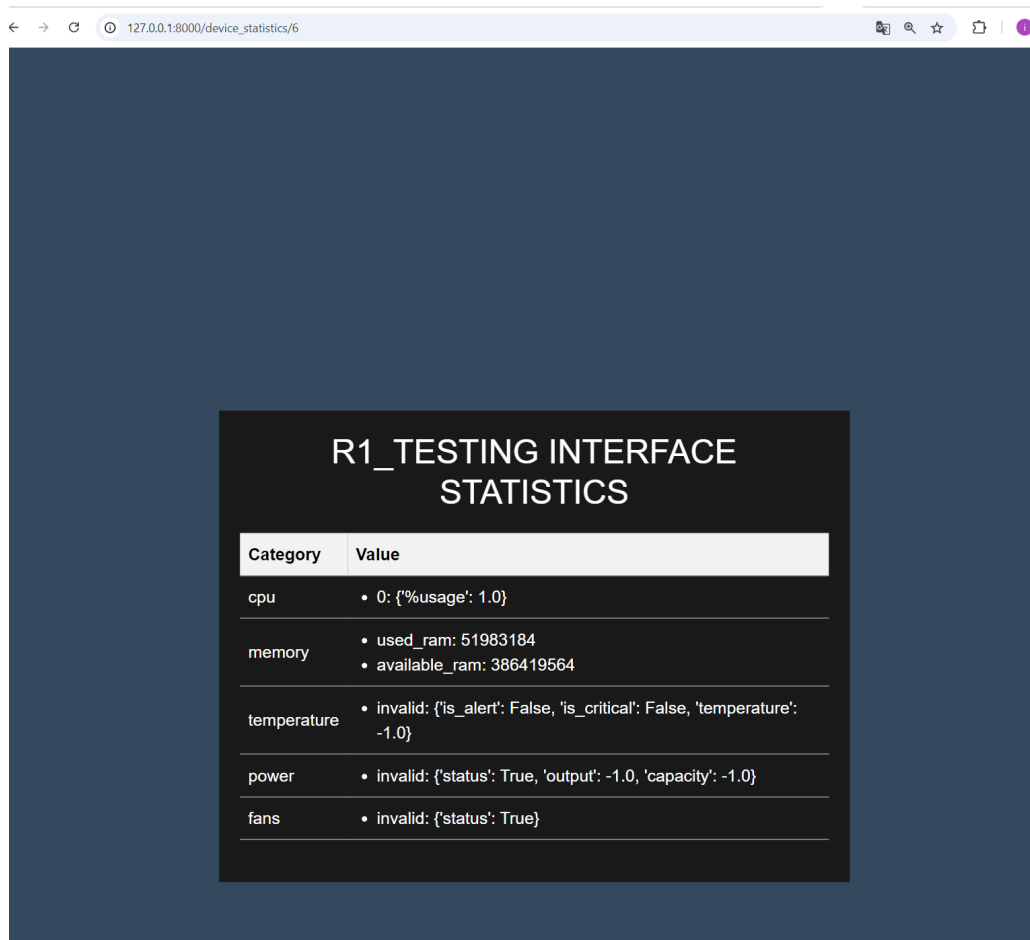
7.4 Στατιστικά της συσκευής

Η λειτουργία του κουμπιού αυτού βασίζεται στη συνάρτηση `get_interface_statistics`, η οποία είναι υπεύθυνη για τη σύνδεση σε μια δικτυακή συσκευή, την απόκτηση στατιστικών πληροφοριών σχετικά με τις διεπαφές της, και την παρουσίαση αυτών των πληροφοριών σε μια ιστοσελίδα μέσω ενός προτύπου HTML. Η συνάρτηση αυτή δέχεται δύο παραμέτρους: το αίτημα του χρήστη (`request`) και το αναγνωριστικό της συσκευής (`device_id`), το οποίο χρησιμοποιείται για να εντοπίσει τη συγκεκριμένη συσκευή από τη βάση δεδομένων.

Για να εντοπίσει τη συσκευή, παρουσιάζεται μία λίστα από το User Interface όπως και στην παραπάνω (Devices), και πατώντας πάνω της εμφανίζει τα παρακάτω στατιστικά:

7.5 Στατιστικά της διεπαφής

Η συνάρτηση επιτρέπει τη σύνδεση σε μια δικτυακή συσκευή, την ανάκτηση των στατιστικών των διεπαφών της και την παρουσίαση αυτών των δεδομένων σε μια ιστοσελίδα

Σχήμα 7.9: Στατιστικά

7.6 Backup της συσκευής

Προκειμένου να σώσουμε τη διαμόρφωση της συσκευής πατάμε το κουμπί backup και με αυτό πέρνουμε το παρακάτω αποτέλεσμα.

Ουσιαστικά είναι σε text αρχείο το λεγόμενο running config της συσκευής

← → ↻ ⓘ 127.0.0.1:8000/configure-ip/

Configure IP on Cisco Device

Device Hostname:

Username:

Password:

Interface:

IP Address:

Subnet Mask:

Σχήμα 7.12: IPΔιαμόρφωση

```
R1#show ip in
R1#show ip int
R1#show ip interface br
R1#show ip interface brief
Interface IP-Address OK? Method Status Protocol
FastEthernet0/0 192.168.56.146 YES DHCP up up
FastEthernet2/0 192.168.12.2 YES NVRAM up up
FastEthernet2/1 192.168.23.2 YES NVRAM up up
Serial3/0 unassigned YES NVRAM administratively down down
Serial3/1 unassigned YES NVRAM administratively down down
Serial3/2 unassigned YES NVRAM administratively down down
Serial3/3 unassigned YES NVRAM administratively down down
POS4/0 unassigned YES NVRAM administratively down down
R1#
R1#show ip interface brief
Interface IP-Address OK? Method Status Protocol
FastEthernet0/0 192.168.56.146 YES DHCP up up
FastEthernet2/0 192.168.12.2 YES NVRAM up up
FastEthernet2/1 192.168.23.2 YES NVRAM up up
Serial3/0 unassigned YES NVRAM administratively down down
Serial3/1 unassigned YES NVRAM administratively down down
Serial3/2 unassigned YES NVRAM administratively down down
Serial3/3 unassigned YES NVRAM administratively down down
POS4/0 unassigned YES NVRAM administratively down down
R1#
*Oct 21 17:54:15.803: %SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by iasonas on vty0 (192.168.56.1)
R1#
*Oct 21 17:54:17.395: %SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by iasonas on vty1 (192.168.56.1)
R1#
```

Σχήμα 7.13: IP Διαφορά

Κεφάλαιο 8

Containerization και Deployment

8.1 Containerization με Docker

8.1.1 Δημιουργία Docker Image

Προκειμένου να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε το Docker Desktop θα πρέπει να έχουμε φτιάξει την εφαρμογή μας σαν κοντεινερ.

Για να γίνει αυτό θα πρέπει να φτιάξουμε το παρακάτω Dockerfile το οποίο ουσιαστικά είναι η εφαρμογή μας αλλά σε κοντεινερ.

Αυτό το Dockerfile δημιουργεί ένα περιβάλλον Python 3.9 για ένα έργο Django. Ορίζει το φάκελο εργασίας στον κατάλογο /app, εγκαθιστά τις απαιτούμενες εξαρτήσεις από το αρχείο requirements.txt, ενημερώνει το pip, και εγκαθιστά βιβλιοθήκες συστήματος (π.χ. libyaml-dev). Αντιγράφει τον κώδικα του έργου Django στο κοντέινερ, θέτει τη μεταβλητή περιβάλλοντος PYTHONPATH, εκθέτει την θύρα 8000 για τον διακομιστή Django και εκκινεί την εφαρμογή με την εντολή runserver.

```
Dockerfile
1  # Use an official Python runtime as the base image
2  FROM python:3.9
3
4  # Set the working directory in the container
5  WORKDIR /app
6
7  # Copy the requirements file and install dependencies
8  COPY requirements.txt /app/
9  RUN pip install --no-cache-dir --upgrade pip
10  RUN apt-get update \
11      && apt-get install -y libyaml-dev
12
13  RUN pip install --no-cache-dir -r requirements.txt
14
15  # Copy the Django project code to the container
16  COPY . /app/
17
18  # Set the PYTHONPATH environment variable to include the Django project di
19  ENV PYTHONPATH=/app
20
21  # Expose the port on which the Django development server will run
22  EXPOSE 8000
23
24  # Run the Django development server
25  CMD ["python3", "manage.py", "runserver", "0.0.0.0:8000"]
26
```

Σχήμα 8.1: Dockerfile

Η εντολή `docker build` χρησιμοποιείται για τη δημιουργία μιας εικόνας Docker (Docker image) από ένα συγκεκριμένο αρχείο Dockerfile και τα αρχεία που περιλαμβάνονται στον φάκελο εργασίας (context).

Αυτή η διαδικασία πακετάρει τον κώδικα της εφαρμογής, τις εξαρτήσεις και τις ρυθμίσεις σε ένα απομονωμένο περιβάλλον. Με αυτόν τον τρόπο, η παραγόμενη εικόνα μπορεί να διαμοιραστεί και να εκτελεστεί με συνέπεια σε διαφορετικά συστήματα, εξασφαλίζοντας ομοιόμορφο περιβάλλον εκτέλεσης. Είναι σημαντικό εργαλείο για αυτοματοποίηση και ανάπτυξη σε συστήματα CI/CD.

Για να φτιάξουμε το image τρέχουμε τη παρακάτω εντολή.

```

iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~/SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application$ docker build -t django:v1 .
[+] Building 36.8s (12/12) FINISHED
=> [Internal] load build definition from Dockerfile
=> => transferring dockerfile: 743B
=> [Internal] load .dockerignore
=> => transferring context: 2B
=> [Internal] load metadata for docker.io/library/python:3.9
=> [1/7] FROM docker.io/library/python:3.9@sha256:ed8b9dd4e9f89c11f4bdb85a55f8c9f0e22796a298449380b15f627d9914
=> [Internal] load build context
=> => transferring context: 14.18kB
=> CACHED [2/7] WORKDIR /app
=> [3/7] COPY requirements.txt /app/
=> [4/7] RUN pip install --no-cache-dir --upgrade pip
=> [5/7] RUN apt-get update && apt-get install -y libyaml-dev
=> [6/7] RUN pip install --no-cache-dir -r requirements.txt
=> [7/7] COPY . /app/
=> exporting to image
=> exporting layers
=> writing image sha256:67c01544160e308aea5622d3de55488251b54e023a607e2d2fffcf4886e53788
=> naming to docker.io/library/django:v1

```

Σχήμα 8.2: Docker build-Δημιουργία του κοντεινερ

Θα πρέπει μετά να βάλουμε το image στο DockerDesktop και αφού γίνει αυτό θα μπορέσουμε να την τρέξουμε στην υποδομή του κυβερνήτη. Το ίδιο μπορεί να γίνει και χωρίς την εφαρμογή DockerDesktop αλλά τρέχοντας το Docker service απευθείας πάνω στο WSL2 όπως φαίνεται και στις παρακάτω εικόνες.

```

root@DESKTOP-9M04JK8:~# docker image list

```

REPOSITORY	TAG	IMAGE ID	CREATED	SIZE
vrnetlab/cisco_iol	17.12.01	70c8af994324	4 weeks ago	704MB
iasonasi/django_thesis	latest	851c7a4ba667	5 weeks ago	1.13GB
public.ecr.aws/docker/library/debian	bookworm-slim	086cc0a12e56	6 weeks ago	74.8MB
ubuntu	20.04	6013ae1a63c2	7 weeks ago	72.8MB
ghcr.io/nokia/srlinux	latest	f23957871f9f	2 months ago	2.66GB
gcr.io/k8s-minikube/kicbase	v0.0.39	67a4b1138d2d	20 months ago	1.05GB

Σχήμα 8.3: Docker image list-

Παρακάτω παρουσιάζεται πως μπορούμε να κάνουμε push την εικόνα σε αποθετήριο σε περίπτωση που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε το Docker Desktop.

```

iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~/SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application$ docker push
Using default tag: latest
The push refers to repository [docker.io/iasonasi/django_thesis]
4eb48115a042: Pushed
164a177ac4f1: Pushed
da802df85c96: Pushed
63dc518f902b: Pushed
48d045e2a1f0: Pushed
dac6f4a56d09: Pushed
274fbebada99: Pushed
69470c0633ea: Pushed
249a2754c71b: Pushed
ccccc6c1c4bf: Pushed
7d98d813d54f: Pushed
ad1c7cfc347f: Pushing [=====] 138.4MB/211.3MB
7aad5092c3b: Pushed
0b41a54d942d: Pushed

```

Σχήμα 8.4: Docker push-

8.2 Deployment με Kubernetes

Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται ραγδαία αύξηση στον τομέα της πληροφορικής, με την εμφάνιση και εξάπλωση νέων εννοιών, όπως ο κυβερνήτης και τα microservices. Ένας βασικός παράγοντας που συνέβαλε στην εισαγωγή αυτών των τεχνολο-

γιών είναι η ικανότητα εικονικοποίησης του λειτουργικού συστήματος, καθώς και η δυνατότητα εκτέλεσης εφαρμογών ως κοντέινερ. Αυτές οι τεχνολογίες επιτρέπουν την απομόνωση και τη διαχείριση εφαρμογών με μεγαλύτερη ευελιξία και αποτελεσματικότητα, κάτι που έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο ανάπτυξης και λειτουργίας των σύγχρονων υποδομών λογισμικού

Τα κοντέινερ είναι ένας καλός τρόπος για να ομαδοποιήσουμε και να εκτελέσουμε τις εφαρμογές μας. Σε ένα περιβάλλον παραγωγής, πρέπει να διαχειριστούμε τα κοντέινερ που εκτελούν τις εφαρμογές και να διασφαλίσουμε ότι δεν υπάρχει χρόνος διακοπής λειτουργίας. Για παράδειγμα, εάν ένα κοντέινερ πέσει κάτω, ένα άλλο κοντέινερ πρέπει να ξεκινήσει.

Έτσι έρχεται να σώσει την κατάσταση ο κυβερνήτης. Το Kubernetes σάς παρέχει ένα πλαίσιο για να εκτελείτε τα κατανεμημένα συστήματα με ευελιξία. Φροντίζει για την κλιμάκωση και το failover για την εφαρμογή σας, παρέχει μοτίβα ανάπτυξης και πολλά άλλα. Δε θα αναλύσουμε με κάθε λεπτομέρεια τι ακριβώς είναι ο κυβερνήτης γιατί μία τέτοια προσπάθεια είναι μία διπλωματική από μόνη της αλλά θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά τα οποία χρησιμοποιήθηκαν πρακτικά στη διπλωματική.

Στη διπλωματική αυτή εργασία, χρησιμοποιείται ένα τοπικό περιβάλλον ανάπτυξης με Kubernetes μέσω του Minikube και του WSL2 (Windows Subsystem for Linux 2) για την ανάπτυξη και δοκιμή της εφαρμογής Django.

Το Kubernetes είναι μια δημοφιλής πλατφόρμα ενорχήστρωσης κοντέινερ, που επιτρέπει την αυτόματη διαχείριση και κλιμάκωση εφαρμογών σε περιβάλλοντα παραγωγής, ενώ το Minikube προσφέρει τη δυνατότητα εκκίνησης ενός τοπικού Kubernetes cluster. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η δημιουργία ενός ασφαλούς, απομονωμένου περιβάλλοντος δοκιμών, το οποίο προσομοιώνει ένα πλήρες cluster, χωρίς την ανάγκη πρόσθετης υποδομής cloud.

Χάρη στο WSL2, το οποίο επιτρέπει την εκτέλεση Linux πυρήνα απευθείας στα Windows, εξασφαλίζεται ευκολία στη διαχείριση του cluster και της εφαρμογής Django, ενώ η χρήση εργαλείων όπως το kubectl καθιστά εύκολη την παρακολούθηση και τον έλεγχο των pods και υπηρεσιών. Αυτό το περιβάλλον προσφέρει μια ολοκληρωμένη εμπειρία ανάπτυξης και δοκιμής, βοηθώντας στην κατανόηση των αρχών του Kubernetes και διευκολύνοντας τη μετάβαση της εφαρμογής σε μεγαλύτερα production περιβάλλοντα

Το Minikube είναι ένα εργαλείο που απλοποιεί την εκτέλεση και διαχείριση ενός τοπικού Kubernetes cluster στον υπολογιστή σας, ειδικά σχεδιασμένο για περιβάλλοντα ανάπτυξης και δοκιμών. Σας επιτρέπει να ξεκινήσετε ένα Kubernetes cluster με ένα μόνο κόμβο (ή ακόμα και πολλούς σε ορισμένες περιπτώσεις) χρησιμοποιώντας εικονικοποίηση μέσω WSL, Docker, ή Hypervisor. Ο κύριος σκοπός του Minikube είναι να παρέχει ένα περιβάλλον Kubernetes με όλες τις βασικές δυνατότητες του Kubernetes αλλά χωρίς την πολυπλοκότητα που θα απαιτούσε η διαχείριση ενός cluster σε παραγωγικό περιβάλλον.

Επιπλέον, το Minikube διαθέτει ενσωματωμένα εργαλεία, όπως τη δυνατότητα να παρακολουθείτε και να διαχειρίζεστε τον πίνακα ελέγχου του Kubernetes, να δημιουργείτε pods, deployments, και services, και να παρακολουθείτε τα logs των εφαρμογών σας, ενώ επιτρέπει επίσης εύκολη σύνδεση με εργαλεία όπως το kubectl για πλήρη πρόσβαση στη διαχείριση του cluster. Αυτό το καθιστά ιδανικό για προγραμματιστές που θέλουν να πειραματιστούν με Kubernetes, να κάνουν δοκιμές εφαρμογών, ή να αναπτύξουν μικροϋπηρεσίες τοπικά χωρίς να απαιτείται η πολυπλοκότητα ενός πλήρους cluster όπως το περιβάλλον της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Παρακάτω μπορούμε να δούμε πόσο εύκολα μπορούμε να ξεκινήσουμε ένα τοπικό περιβάλλον κυβερνήτη.

```
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ minikube start
minikube v1.34.0 on Ubuntu 22.04 (amd64)
Kubernetes 1.31.0 is now available. If you would like to upgrade, specify: --kubernetes-version=v
Using the docker driver based on existing profile
Starting "minikube" primary control-plane node in "minikube" cluster
Pulling base image v0.0.45 ...
docker "minikube" container is missing, will recreate.
Creating docker container (CPUs=2, Memory=3900MB) ...
! Image was not built for the current minikube version. To resolve this you can delete and recreate
ster using the latest images. Expected minikube version: v1.30.1 -> Actual minikube version: v1.34.0
Preparing Kubernetes v1.26.3 on Docker 23.0.2 ...
  Generating certificates and keys ...
  Booting up control plane ...
  Configuring RBAC rules ...
Configuring bridge CNI (Container Networking Interface) ...
Verifying Kubernetes components...
  Using image gcr.io/k8s-minikube/storage-provisioner:v5
Enabled addons: storage-provisioner, default-storageclass
Done! kubectl is now configured to use "minikube" cluster and "default" namespace by default
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ kubectl get pods -A
NAMESPACE   NAME                                     READY   STATUS    RESTARTS   AGE
kube-system   coredns-787d4945fb-2kwmn              1/1     Running   0          11s
kube-system   coredns-787d4945fb-htlz6              1/1     Running   0          11s
kube-system   etcd-minikube                          1/1     Running   0          27s
kube-system   kube-apiserver-minikube                1/1     Running   0          26s
kube-system   kube-controller-manager-minikube       1/1     Running   0          25s
kube-system   kube-proxy-c4rzzr                     1/1     Running   0          11s
kube-system   kube-scheduler-minikube                1/1     Running   0          26s
kube-system   storage-provisioner                    1/1     Running   0          23s
```

Σχήμα 8.5: Minikube deployment

8.2.1 Δημιουργία Kubernetes manifest files

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης της εφαρμογής, χρησιμοποιήθηκε το Kubernetes για τη δημιουργία και διαχείριση ενός pod που φιλοξενεί την εφαρμογή Django. Το αρχείο διαμόρφωσης YAML (pod1.yml) που δημιουργήθηκε, ακολουθεί τη βασική δομή του Kubernetes, ορίζοντας τον τύπο πόρου ως Pod και εκχωρώντας μεταδεδομένα όπως το όνομα djangotestapp. Στην ενότητα spec, ορίζεται ένα container το οποίο χρησιμοποιεί την εικόνα iasonasi/djangotestapp:latest και ακούει στη θύρα 8000, η οποία είναι η προεπιλεγμένη θύρα της εφαρμογής Django. Παρακάτω το spec του yaml file.

```
spec:
  containers:
  - name: djangotestapp
    image: iasonasi/djangotestapp:latest
    ports:
    - containerPort: 8000
```

Σχήμα 8.6: Spec

Αυτό το παράδειγμα αποδεικνύει τη σημασία της χρήσης του Kubernetes YAML syntax για την αυτοματοποιημένη ανάπτυξη και διαχείριση containerized εφαρμογών. Μέσω αυτής της διαδικασίας, η εφαρμογή μπορεί να επεκταθεί εύκολα σε διάφορα περιβάλλοντα και να κλιμακωθεί ανάλογα με τις ανάγκες. Το συγκεκριμένο αρχείο YAML επιτρέπει στο Kubernetes να εκτελέσει και να διαχειριστεί το pod με τρόπο ανεξάρτητο από το υποκείμενο σύστημα, εξασφαλίζοντας επαναληψιμότητα και δυνατότητα μεταφοράς του συστήματος σε διαφορετικές υποδομές. Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται το YAML file που χρησιμοποιήθηκε.

```
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ kubectl get pods -A
NAMESPACE      NAME                                     READY   STATUS    RESTARTS   AGE
default         djangotestapp                          1/1     Running   0          15m
kube-system     coredns-787d4945fb-2kwmn              1/1     Running   0          16m
kube-system     coredns-787d4945fb-htlz6              1/1     Running   0          16m
kube-system     etcd-minikube                          1/1     Running   0          16m
kube-system     kube-apiserver-minikube                1/1     Running   0          16m
kube-system     kube-controller-manager-minikube       1/1     Running   0          16m
kube-system     kube-proxy-c4rzzr                      1/1     Running   0          16m
kube-system     kube-scheduler-minikube                1/1     Running   0          16m
kube-system     storage-provisioner                    1/1     Running   1 (15m ago) 16m
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ cat SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_app
od1.yml
apiVersion: v1
kind: Pod
metadata:
  name: djangotestapp
spec:
  containers:
  - name: djangotestapp
    image: iasonasi/djangotestapp:latest
    ports:
    - containerPort: 8000
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$
```

Σχήμα 8.7: Manifest for Django pod

8.2.2 Πρόσβαση στο Django pod

Για να αποκτήσουμε πρόσβαση στην εφαρμογή Django που τρέχει στο pod του Kubernetes, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την εντολή `kubectl port-forward`.

Βρείτε το pod και με την εντολή `kubectl port-forward` θα μπορέσουμε μέσα από έναν browser να έχουμε πρόσβαση σε αυτήν.

← → ↻ ⓘ 127.0.0.1:8000/device/1

GNS3 × iasonas@DESKTOP-9M04JK8: × iasonas@DESKTOP-9M04JK8: × + ▾

```
minikube Ready control-plane 26d v1.26.3
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ kubectl get pods -A
NAMESPACE      NAME                                     READY   STATUS    RESTARTS   AGE
default        djangotestapp                          1/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    coredns-787d4945fb-2kwmn              0/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    coredns-787d4945fb-htlz6              0/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    etcd-minikube                          1/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    kube-apiserver-minikube                1/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    kube-controller-manager-minikube       1/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    kube-proxy-c4rzzr                     1/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    kube-scheduler-minikube                1/1     Running   1 (35s ago) 26d
kube-system    storage-provisioner                    1/1     Running   2 (35s ago) 26d
iasonas@DESKTOP-9M04JK8:~$ kubectl port-forward pod/djangotestapp 8000:8000
Forwarding from 127.0.0.1:8000 -> 8000
Forwarding from [::1]:8000 -> 8000
Handling connection for 8000
Handling connection for 8000
█
```

R1 (192.168.56.146) - Interfaces

Interface name	UP	Enabled
FastEthernet0/0	☒	☒
FastEthernet2/0	☒	☒
FastEthernet2/1	☒	☒
Serial3/0	☐	☐
Serial3/1	☐	☐
Serial3/2	☐	☐
Serial3/3	☐	☐
POS4/0	☐	☐

Σχήμα 8.8: Port forward traffic

Στη συνέχεια, επισκεφτείτε την εφαρμογή σας στον browser μέσω της διεύθυνσης `http://localhost:8000`. Θα πρέπει όλες οι λειτουργίες να μπορούν να εκτελεστούν κάτι το οποίο η παραπάνω εικόνα το αποδεικνύει.

Κεφάλαιο 9

Συμπέρασματα και Μελλοντική Εργασία

9.1 Συμπεράσματα

Η διπλωματική αυτή εργασία επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη ενός εργαλείου αυτοματοποίησης δικτύου με χρήση της γλώσσας προγραμματισμού Python. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, καταφέραμε να αναπτύξουμε και να εφαρμόσουμε διάφορες τεχνολογίες για την αυτοματοποίηση δικτυακών εργασιών, όπως η διαμόρφωση συσκευών και η παρακολούθηση της απόδοσης του δικτύου. Το εργαλείο αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας σαν TestBed το GNS3 και το Cisco IOU, και παρέχει σημαντικά οφέλη στον τομέα της δικτύωσης.

Η εφαρμογή αυτή έχει σημαντική χρησιμότητα στον τομέα της δικτύωσης, κυρίως για οργανισμούς που αναζητούν λύσεις αυτοματοποίησης και διαχείρισης δικτύων με σκοπό τη βελτίωση της απόδοσης και την εξοικονόμηση χρόνου. Μπορεί να εφαρμοστεί σε διάφορα περιβάλλοντα και να επεκταθεί για να καλύψει νέες ανάγκες, όπως η ενσωμάτωση νέων πρωτοκόλλων και εργαλείων παρακολούθησης.

Όπως είπαμε στην αρχή οι τεχνολογίες Cloud Native δεν εισάχτην προκειμένου να γίνουν μετρήσεις ταχύτητας μεταξύ της εφαρμογής σε περιβάλλον τοπικό και σε περιβάλλον κυβερνήτη. Η εισαγωγή αυτής της τεχνολογίας έγινε προκειμένου και μόνο να μπορούμε να διαχειριστούμε την εφαρμογή ως προς τα πλαίσια της κλιμάκωσης και της φορητότητάς της. Συνεπώς δεν ήταν στόχος μας να παρουσιάσουν πολιτικές εκτενείς διαφορές και πειραματισμοί κάτι το οποίο από μόνο του θα μπορούσε να αποτελέσει ένα άλλο θέμα για διπλωματική διατριβή μεταπτυχιακού επιπέδου.

9.2 Προκλήσεις και Μαθήματα

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια της εργασίας περιελάμβαναν τη διαχείριση περιορισμών, όπως η εύρεση της κατάλληλης έκδοσης Cisco IOU, μια διαδικασία χρονοβόρα λόγω της μη δημόσιας διαθεσιμότητάς τους. Αυτό απαιτήσε

χρόνο για έρευνα και επίλυση τεχνικών προβλημάτων, οδηγώντας σε καθυστερήσεις, αλλά και σε πολύτιμα μαθήματα για τη διαχείριση κρίσιμων πόρων και την επιμονή στις δυσκολίες. Η εκμάθηση της Python υπήρξε εξίσου απαιτητική, καθώς απαιτούσε εμβάθυνση στη σύνταξη, στις δομές δεδομένων και στον προγραμματισμό. Οι δυσκολίες αυτές έγιναν ευκαιρίες κατανόησης της δύναμης της γλώσσας, ειδικά στον τομέα της αυτοματοποίησης. Η εμπειρία αυτή ανέδειξε τη σημασία της κριτικής σκέψης και της δημιουργίας ρεαλιστικών λύσεων.

Τέλος, η ανάπτυξη της εφαρμογής έδειξε πώς οι τεχνικές προκλήσεις μπορούν να μετατραπούν σε μαθήματα ζωής, όπως η διαχείριση χρόνου, η συνεργασία με εργαλεία ανοιχτού κώδικα και η ανάγκη για συνεχή ενημέρωση σε νέες τεχνολογίες. Η εργασία ανέδειξε τη σημασία της προσαρμοστικότητας και της δια βίου μάθησης στον τομέα των δικτύων

9.3 Μελλοντική Εργασία και Επέκταση Λειτουργικότητας

Η μελλοντική εργασία θα επικεντρωθεί στην περαιτέρω βελτίωση της λειτουργικότητας της εφαρμογής, ενσωματώνοντας επιπλέον πρωτόκολλα δικτύωσης και αυτοματοποίησης. Μια πιθανή κατεύθυνση είναι η ανάπτυξη μηχανισμών για την υποστήριξη SDN (δικτύωση οριζόμενη από λογισμικό), προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις σύγχρονων δικτύων.

Επίσης, θα μπορούσαν να προστεθούν χαρακτηριστικά όπως η παρακολούθηση της απόδοσης του δικτύου σε πραγματικό χρόνο και η αυτοματοποίηση διαδικασιών αποκατάστασης προβλημάτων. Οι επεκτάσεις θα ενισχύσουν την ευελιξία και τη χρηστικότητα του εργαλείου.

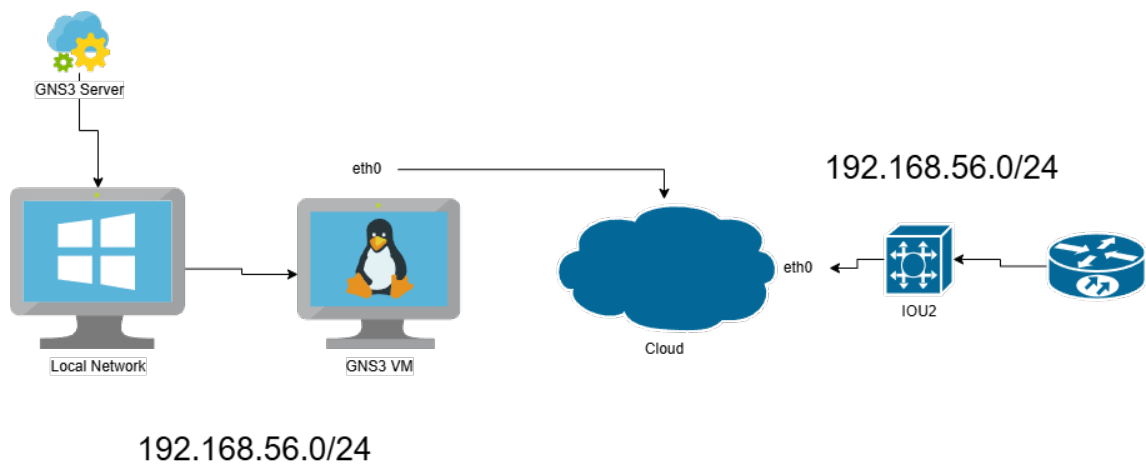
Το περιβάλλον πάνω στο οποίο τεσταρίστηκε η εφαρμογή θα μπορούσε να είναι διαφορετικό. Μελλοντική εργασία μπορεί να αναπτυχθεί με τη βοήθεια καινούργιων περιβάλλοντων προσομοίωσης όπως το ContainerLab. Η περαιτέρω ανάπτυξη λειτουργιών της εφαρμογής, η δημιουργία καλύτερου User Experience και User Interface καθώς και η δημιουργία Testing Platform για την αυτοματοποίηση του testing της εφαρμογής θα μπορούσαν να αποτελέσουν ξεχωριστό επίσης θέμα για διπλωματική εργασία.

Τέλος, η μελλοντική έρευνα μπορεί να εξετάσει τη δυνατότητα διασύνδεσης με πλατφόρμες μηχανικής μάθησης, για την πρόβλεψη και αποτροπή πιθανών αποτυχιών, καθιστώντας την εφαρμογή ένα σύγχρονο εργαλείο αυτοματοποιημένης διαχείρισης δικτύου

Κεφάλαιο 10

Παράρτημα

10.1 Σχεδίαση και Διάγραμμα τοπολογίας δικτύου

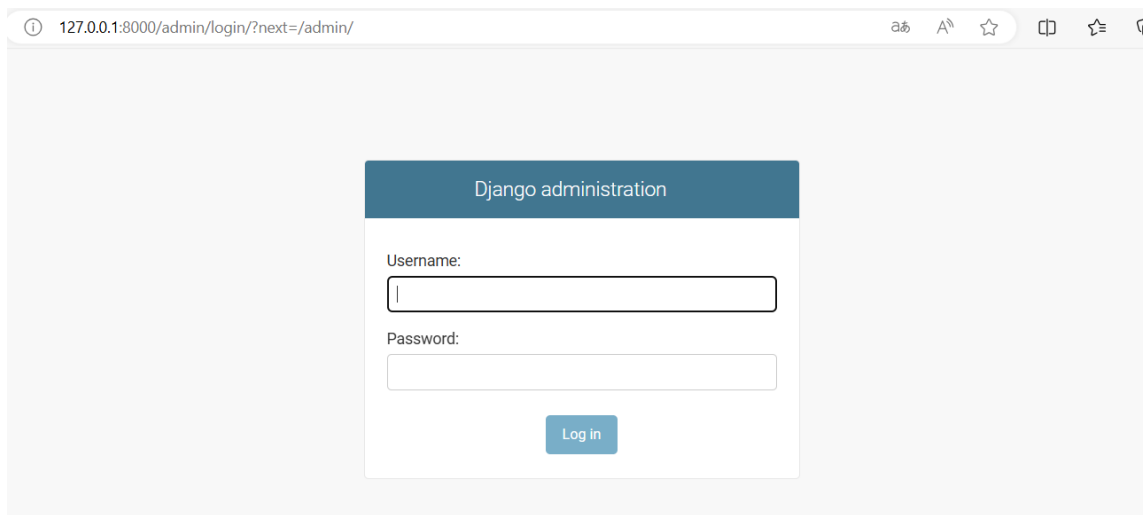
Σχήμα 10.1: Network topology design

10.2 Οδηγός χρήσης της εφαρμογής

10.2.1 Δημιουργία αντικειμένου-Προσθήκη συσκευής

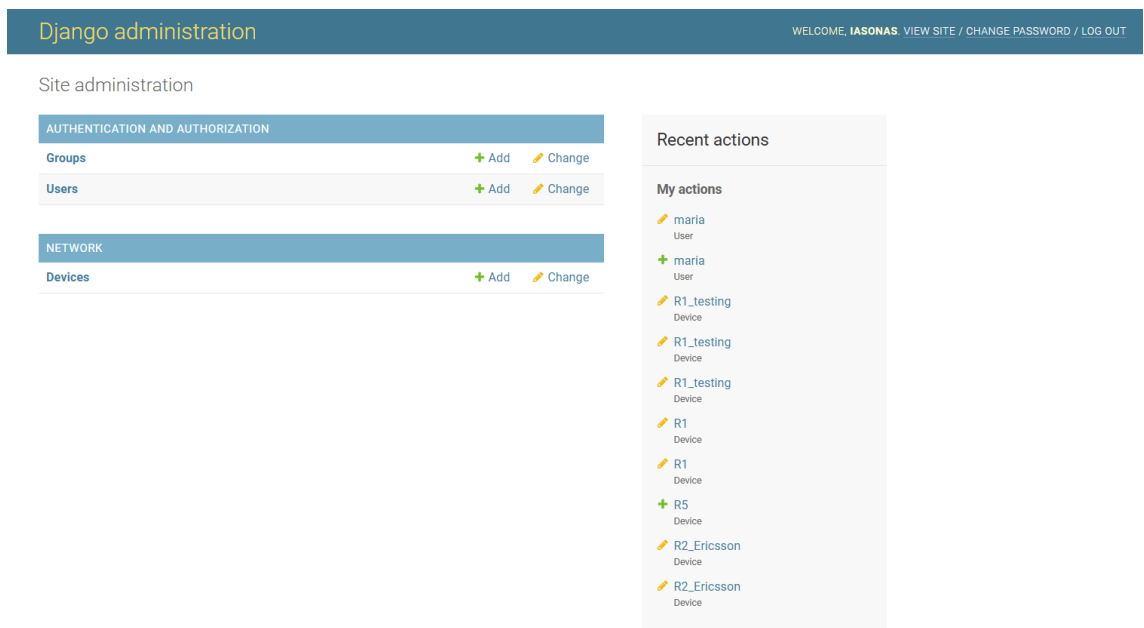
Προκειμένου να μπορούμε να διαχειριστούμε συσκευή θα πρέπει να την εισάγουμε ως αντικείμενο.

Ανοίγουμε το <http://127.0.0.1:8000/admin/> σε browser και εισάγουμε ως χρήστη iasonas και κωδικό ericsson.

Σχήμα 10.2: GUI Login

Αφού συνδεθούμε στο GUI επιλέγουμε Network, Devices και Add προκειμένου να εισάγουμε καινούργια συσκευή.

Σχήμα 10.3: GUI Login second page

Στη συνέχεια μας εμφανίζεται η παρακάτω εικόνα. Βάζουμε τα στοιχεία της συσκευής και πατάμε αποθήκευση.

Django administration

WELCOME, IASONAS. [VIEW SITE](#) / [CHANGE PASSWORD](#) / [LOG OUT](#)

Home > Network > Devices > Add device

AUTHENTICATION AND AUTHORIZATION

- Groups [+ Add](#)
- Users [+ Add](#)

NETWORK

- Devices [+ Add](#)

Add device

Name:

Host:

Username:

Password:

Secret:

Device type:

Platform:

[Save and add another](#) [Save and continue editing](#) [SAVE](#)

Σχήμα 10.4: Add device page

Αφού το κάνουμε αυτό όλες οι συσκευές που προσθέσαμε μπορούμε να τις δούμε σε όλες τις λειτουργίες της εφαρμογής. Οι λειτουργίες μπορούν να εκτελεστούν μια μια όπως έγινε στο application demo.

10.3 Κώδικας

Η εφαρμογή είναι ελεύθερη στη σελίδα :

The screenshot shows a GitHub repository page. The repository name is 'SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application' by user 'lasimo92'. The repository is public and has 59 commits. The file list includes folders for 'SDN_Django_framework_for_implementation...', 'configs', 'network', and 'yaml', and files for 'Configuration.txt', 'Dockerfile', 'Dockerfile_backup', 'README.md', 'Screenshot 2023-05-25 145641.png', 'Screenshot 2023-07-24 123620.png', 'connection.png', 'controller.png', 'create3ns.sh', 'db.sqlite3', 'manage.py', 'requirements.txt', 'requirements1.txt', 'statistics.png', and 'user.name'. The right sidebar shows the 'About' section with no description, 'Releases' section with no releases published, 'Packages' section with no packages published, 'Languages' section showing a bar chart for HTML (41.9%), Python (36.5%), CSS (19.9%), Dockerfile (1.1%), and Shell (0.6%), and 'Suggested workflows' section with two workflows: 'Python Package using Anaconda' and 'SLSA Generic generator'.

SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application

lasimo92 / SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_configuration_application

Code Issues Pull requests Actions Projects Wiki Security 95 Insights Settings

SDN_Django_framework_for_implementation_network_service_c... Public Pin Unwatch 1 Fork 0 Star 0

main 2 Branches 0 Tags

Go to file Add file Code

lasimo92 changing requirements.txt celery version 13cd4ea - 2 months ago 59 Commits

File	Description	Time
SDN_Django_framework_for_implementation...	Adding Configure IP address part	2 months ago
configs	Adding Configure IP address part	2 months ago
network	Adding Configure IP address part	2 months ago
yaml	Adding the yaml first pods	last year
Configuration.txt	Small changes	2 years ago
Dockerfile	Dockerfile and requirements.txt update	last year
Dockerfile_backup	Dockerfile and requirements.txt update	last year
README.md	Update README.md	last year
Screenshot 2023-05-25 145641.png	Add files via upload	last year
Screenshot 2023-07-24 123620.png	Add files via upload	last year
connection.png	Add files via upload	2 years ago
controller.png	Add files via upload	last year
create3ns.sh	Update create3ns.sh	last year
db.sqlite3	Adding Configure IP address part	2 months ago
manage.py	initial commit	2 years ago
requirements.txt	changing requirements.txt celery version	2 months ago
requirements1.txt	Dockerfile and requirements.txt update	last year
statistics.png	Add files via upload	last year
user.name	Adding Configure IP address part	2 months ago

About

No description, website, or topics provided.

Readme Activity 0 stars 1 watching 0 forks

Releases

No releases published
[Create a new release](#)

Packages

No packages published
[Publish your first package](#)

Languages

HTML 41.9% Python 36.5% CSS 19.9% Dockerfile 1.1% Shell 0.6%

Suggested workflows

Based on your tech stack

Python Package using Anaconda
Create and test a Python package on multiple Python versions using Anaconda for package management.
[Configure](#)

SLSA Generic generator
Create SLSA generic framework
[Configure](#)

Σχήμα 10.5: github repo

Κεφάλαιο 11

Βιβλιογραφία

11.1 Βιβλιογραφικές αναφορές

- <https://kubernetes.io/docs/concepts/overview/>
- Vs Code development environment
- <https://el.wikipedia.org/wiki/>
- Virtual box ή οποιονδήποτε type B hypervisor
- <https://www.cloudflare.com/learning/network-layer/what-is-the-control-plane/>
- <https://el.wikipedia.org/wiki/Git>
- <https://kubernetes.io>
- <https://github.com/dmfigol/network-programmability-stream>
- <https://medium.com/@komalminhas.96/a-step-by-step-guide-to-build-and-push-your-own-docker-images-to-dockerhub-709963d4a8bc>
- <https://repository.ihu.edu.gr/>, Network automation using python George Milios
- Wikipedia, τι είναι το Windows Subsystem for Linux
- wikipedia.org/wiki/Modelviewcontroller